

RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Vol. XI, No. 26, December 21, 1929

Ճիւտ 11, Նո. 26, Դեկտեմբեր 21, 1929

ՐԱՀՆԻՒՄԱ

Պու սէնէ զարֆընտա Բահնիւմանըն նէշրի-
նի թէճմին էթմէք իւզրէ Նիւ Եօրգտա վէ Լօս
Անկէլըս-Փաստտինտա թէշըլ էտիւմիշ օլան
զօմիթէլէր սամիմի վէ սէխավէթքեարանէ մու-
ավէնէթլէրի իւն պիզի թէշլիզ էլէտիւնէր: Պու
մուավէնէթ հաթթա պիզիմ մէմուլիմիզտէն զի-
յատէ օլմուշ տըր: Պունըն իշիւն մէզքիւր հէ-
յթլէրէ ճիտտի մէմնունիյէթիմիզի արզ էտէր
իզ:

Երնէ տէ պու սէնէնին սօնունտա Բահնիւ-
մանըն հիսապընը պիւր միգտար պօրճ իւն գա-
փատըյօրըզ: Պունըն սէպէպի իսէ պազը ապօ-
նէլէրիմիզին վէ իտարէնին գուսուրու տըր:
Պիզ թէտիյէ էտէն 1000 ապօնէ մէմուլ էտիւպ
1100տէն զիյատէ նուսիւնէլէր կէօնտէրմէքտէ օլ-
տըզ: Պունլարտան պազըլար վատլարընտա գու-
սուրու պուլունտուլար: Պիւր միգտար տա իզ-
թիտարսըզըզլարը սէպէպինտէն թէտիյէ էտէ-
մէյէնլէր օլտը, պիզ տէ թէտիյէ էտէմէյէնլէ-
րին կազէթասընը տուրտուրմազը եափամա-
տըզ, նէթիճէսինտէ աշըզըմըզ օլտու: Կէշէն ի-
քի հաթթա զարֆընտա վէրտիյիմիզ իլանտան
մազսէտ՝ կէլէն սէնէտէ պու իքի գուսուրլար-
տան սազընմազ իտի, շէօյլէ քի պէտէլի թէտի-
յէ էտիւմէյէն կազէթա կէօնտէրմէյէնէյիզ վէ
էկէր թէտիյէ էտէն ապօնէլէրին սայըսը լազըմ
կէլէն միգտարա եէթիշմէզսէ հիշ նէշր էթմէ-
յէճէյիզ: Սէնէ սօնընտա պօրճ էտիւպ տօսթլար
իւզըրինէ աղըրըզ պրազմամըզ տօղըու օլա-
մազ: Վէ զանն էտէրիզ քի ապօնէլէրիմիզ պուն-
տա պիզի հազգը կէօրիւրլէր:

Պայրիսազ տօսթլար պու կէլէն սէնէտէ տա-

իւր պու սէնէտէ օլտըզը կիպի մուավէնէթէ հա-
զըր իտիւրէրին պէյան էթմիշ տիւրլէր: Միւ-
նէլիֆլէր տաիւր մէսէրրէթլէ քէնտի վազիֆէ-
լէրինտէ տէվամ էտէճէքլէր տիւր: Իմտի էկէր
ապօնէլէր տաիւր քէնտի վազիֆէլէրին իֆա է-
տէրլէրաէ Բահնիւմանըն նէշրինէ պիւր մանի
Եօզ տըր:

Պու կիւնէ գատար ապօնէլէրիմիզտէն ճէ-
վապ վէրէնլէր փէք ազ օլմուշ տըր: Մամա-
ֆիյս պունը պիւր սու ի թէֆէհհիւմ նէթիճէսի
սայարաք գարիյունըմըզա պիւր այ տահա ֆուր-
սաթ վէրմէք իսթէր իզ, շէօյլէ քի սըփարըշլա-
րընը կէօնտէրէճէք օլանլար Յունվար 15էտէք
կէօնտէրէպիլսինլէր: Օլ թարիստէն սօնրա է-
կէր քիֆայէթ միգտար ապօնէ հազըլանլար օ-
լուրսա, անճազ ապօնէ պէտէլլէրին կէօնտէր-
միշ եաիստ կէօնտէրէճէքլէրինէ տաիւր պիզի
թէճմին էթմիշ օլանլարա կազէթա կէօնտէրի-
լէճէք տիւր:

Իմիտ էտէր իզ քի ապօնէլէրիմիզ պու
միւտտէթ զարֆընտա քէնտի վազիֆէլէրին ի-
ֆա էտէրէք Բահնիւմանըն նէշրինի թէշլիզ վէ
թէճմին էտէճէքլէր տիւր:

Յ. Գ. ԳՐԻԳՐԻԱՆ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՇՆՈՐՀԱԻՈՐ ԾՆՈՒՆԴ ԵՒ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ

Գրիստոսըն վէլատէթինի թէպրիք էթմէք
իշիւն պու՝ զայէթ միւնասիպ վէ մազուլ պիւր
թարզ տըր: Բապըմըզըն տօղըւշը անըն զէմի-
նի հայաթընըն իպթիտասը տըր, վէ օլ հայա-
թըն մանասը անտէ օլան յայտնութիւն տըր:

Յայտնութիւն Ալլահա նազարէն սըրը օլան հա-
ղիզաթլարըն ատէմէրէ քէշֆ օլունմասը
օլուպ՝ պու իսէ ատէմի շաշըրթմադ իշին
տէյիլ՝ իլլա անա անլաթմադ վէ անը թէն-
վիր էթմէք իշին վէրիլըր: Քրիստոսըն սողու-
շունտա վէ հայաթընն հէր պիր միւտտէթինտէ
էսրարէնկիդ շէյլէր վար տըր, լաքին Յայտ-
նութիւն էսրարըն էսրար գալմասը տէյիլ, իլլա
անլաշըլըր հալա գօնուլմասը տըր: Ալլահը թա-
պիաթտա վէ հէր ատէմին էօմրինտէ կէօրիւր
իսէք տէ, Ալլահ հազգընտա հայաթըմըգա ա-
լազատար օլան մէսէլէլէր օ գատար չօգ վէ
մուհրմ տիր քի պիզիմ հայաթըմը իշին ան-
լէրի պիլմէմիդ լազըմ տըր: Քրիստոսըն սօ-
ղուշունտա տախի իլէլէպէտ պիզիմ իշին էս-
րար գալաճադ օլան ունսուրլար վար իսէ տէ
անըն հայաթը Ալլահ հազգընտա պիլմէմիդ լա-
զըմ օլան հաղիզաթլարըն տէվամի պիր յայտ-
նութիւնը տըր:

Պու յայտնութիւնլարտան պազըլարընը
զիքը էտէլիմ:

Պիդ Ալլահ իլէ տաիմի ալազատա իդ. լաքին
պիզի գօրգուտուլօր: Թապիաթտա աթէշ,
ըրկեհար, երլարըմ վէ սաիր գուվվէթլէր ա-
նըն ղազապընը պիզէ իսթար էտէրլէր: Հայա-
թըմըգա խասթալըգ, էօլիւմ, տէրուշիմիդտէ
վիճտան պիզէ կիւնահլարըմըգ խապէր վէրիւր:
Իմտի օ պիզէ տարըմըշ տըր վէ պէօյիւք պա-
գուսը ալթընտա պիզի էգմէք իսթէյօր տէյու
հիսս էտէրիդ: Յիսուս տէտի, «Ալլահ սիզի սէ-
վէն սէմալի փէտէրինիդ տիր: Օ՝ սէմանըն
գուշարընը գայըրըր, սիզի տէ գայըրըր: Կիւ-
նէշինի էյիլէր վէ քէօթիւլէր իւզէրինէ տօղ-
տուրըր:»

Լաքին պիզ անա գարշը կիւնահ էթմիշիդ,
պունըն իշին պիզի թէքտիր էտէճէք տիր: Ա-
նըն ղազապընտան նա՞սըլ գուրթուլապիլիլ իդ:

Յիսուս տէտի, «Օ քէնտի ինայէթինտէն
սիզի աֆվ էթմիշ տիր, վէ պէն օլ աֆվը սիզէ
թագտիմ էտիյօրըմ: Անը գապուլ էտէր իսէնիդ
աֆվընըգ էմին օլուր:»

Լաքին Ալլահ ատիլ տիր, պիզ կիւնահքեար
ըգ, օ կիւնահքեարը նասըլ թէպրիյէ էտէ պի-
լիլ:

Յիսուս քէնտի թէնէզղիւլիւնի վէ խաշընը
կէօսթէրէք տէտի, «Մովսէս չէօլտէ երլա-
նը երկքսէյէ գալտըրտըղը կիպի Իպն իւլ Ինսան
պէօյիլէ երկքսէյէ գալտըրըմադ կէրէք տիր:
Ալլահ ինսանըն աֆվը իշին աճայիպ պիր քէ-

Փարէթ թէտարիք էթմիշ տիր: Քրիստոսըն էօմ-
րիւ վէ էօլիւմիւ պունը պիզէ իզհար էթմիշ
տիր: Ալլահ քէտէր չէքէր տէյու տիւշիւնմէք
հիշ քիմսէնին ֆիքրինտէն կէշմէգ իքէն Քրիս-
տոս պիզէ էօյլէ պիր խէլաս եօլու կէօսթէրտի
քի անտէ պիզ «Ալլահըն քէնտի գանըլա սա-
թուն ալընտըղըմըգ» թէէմին էտիլիլ իդ:

Լաքին միւրշիտլէրիմիդ պիզէ պիրպիրի-
նէ ույմադ եօլլար կէօսթէրիյօրլար: Հանկիսի-
նէ թապի օլալըմ:»

Յիսուս տէտի, «Էսքի ղէման ատէմլէրինէ
տէնիլտի... ամամ պէն սիզէ տէրիմ քի, Ալ-
լահ ըուհը իլէ տէրուշինիդտէ սաքին օլուպ՝
քէնտի իրատէթինի քէնտիսի սիզէ թալիմ է-
տէճէք տիր: Ալլահըն էմրի սիզին տէրուշինիդ-
տէ տիր:»

Լաքին անըն տէտիյինի անլայամադ իսէք
նէ Լափալըմ:

Յիսուս տէտի, «Ալլահըն ճիւմլէ էմրլէրի
պիր էմրտէ միւնտէրիճ տիր, օնու իսէ հէր ա-
տէմ, հաթթա չօճուգլար պիլէ անլայա պիլիւ-
լէր. — Ալլահըն Բապպը պիլթիւն գալպինտէն
վէ գօնշունը քէնտին կիպի սէվէսին:»

Լաքին պիզ սէվմէյի տէ պիլմէյիդ. մու-
հապպէթիմիդ իշինէ նիշէ տէֆա խօտպինլիք
վէ ատապէթ գարըշտըրըր ըգ:

Յիսուս տէտի, «Պէն սիզի սէվտիյիմ կիպի
սիզ տէ պիրիպիրինիզի սէվինիդ:»

Լաքին էօլիւմ պիզի գօրգուտուլօր: Մէ-
գարտան էօթէ դարանլըգ վէ նամալիւմ տիր:

Յիսուս տէտի, «Գալպլէրինիդ միւզթա-
րիպ օլմասըն, Ալլահա ինանըրսընըգ, պունա
տախի ինանընըգ: Պէն հայաթտա իմ, սիզ տա-
խի հայաթտա օլաճապսընըգ: Գըլամէթ վէ հա-
յաթ պէն իմ:»

Պիդ Ֆէրտէն էյի օլմաղա չալըշադ պիլէ
տիւնեա հազգսըղըգ իլէ տօլու տըր, վէ պէ-
շէրիյէթին տիւպէնսիզլիյիտէն ճիւմլէմիդ տէ
միւզթարիպ իդ:

Յիսուս տէտի, «Էվվէլա Ալլահըն մէլէքիւ-
թիւնիւ վէ անըն սալահընը արայընըգ: Ճէսա-
րէթլէնինիդ պէն տիւնեայա ղալիպ օլտըմ:»

Պունլար վէ Քրիստոսըն հայաթընտա էօյ-
ընտիյիմիդ տիկէր յայտնութիւնլար, պու
կիւն պիզէ մէք մալիւմ կիպի կէօրիւնիւր իսէ-
լէր տէ, հազիգաթ ը հալտա անլէր տիւնեայա
Քրիստոսըն աթիյէսի տիր, վէ անլէր պու կիւն
տախի տիւնեանըն, Ֆէրտին վէ պէշէրիյէթին
իւմիտի օլան հազիգաթլար տըր: Անլէք Ալլահ

հազարնս օ գատար մագուլ վէ ամէլի մալիւ-
մաթլար տըր քի պու կիւն օլ հազարթլարը
սալթ ազարիտ տէյու տէյիլ, իլլա հայաթ մէպ-
տէլէրի տէյու գապուլ վէ իթթիխազ էթտիլ-
միգտէ պիղ օլապիլէճէյիմիղ էն էյի ատէմլէր
օլուր ըզ, վէ Ալլահ պիղիմ իչիւն էն գըյմէթլի
պիր հազարթլ օլուր:

Օ տէրունիմտէ պուլունան վէ բուհումտա
եալայան բուհ օլուր, պէնտէ էվլատըզ հիս-
սինի ուլանտըրը վէ օ պէնիմ սէմալի Փէտէ-
րիմ տիր, օնուն մուհապպէթիւտէն մուհապ-
պէթ էօյրէնիր իմ, պէնիմ իչիւն Փէտա ի նէֆս
էթմէսինտէն, Փէտա ի նէֆս էտէն խըտմէթ
էօյրէնիրիմ: Անըն սալահնտա սէլամէթ, ա-
նըն հայաթընտա էպէտի հայաթ պուլուրըմ. վէ
օլ հայաթտա բուհըմ բահաթ պուլուր վէ մէվ-
թէ վէ մէգարա զալիպ օլուպ նիհայէթ անըն
մէլէքիւթիւնիւն զալիպ օլաճաղընա իմիտ ի-
լէ միւնթաղըր օլուրըմ:

Պունլար պէչէրիէթին բուհանի հայաթը-
նը իհաթէ էտէն գուլմէթ վէ էսրարը գաիլ էտէն
ճէլիլ յայտնութիւնլար տըրլար:

Իչթէ Ծնունդ սապահնտա դարանըգտա
եաթան պիչարէ պէչէրիէթ իչիւն տօղան կիւ-
նէչին վէրթէվլէրի պու յայտնութիւնլար իլէ
պիղի գիյարէթ էթմիչ տիր:

Պու Ծնունդ իչիւն վէ Յայտնութիւն իչիւն
Ալլահ համտ օլսուն:

Շնորհաւոր Մնունդ եւ Յայտնութիւն:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱՌԵՆԵՁԵՐ — ԵԱՐՏԸՄ ԹԱՇԸ

Իսրահէլ դավմը Ծիլիսթիլէր իւզէրինէ գա-
թի պիր զալէպէ չալտըգտան սօնրա, Սամուէլ
պիր թաշ ալըպ օլ դաֆէր մահալինէ տիքտի վէ
«Բապպ պիղէ պուրայա գատար եարտըմ էյլէ-
տի» տէյէրէք անա Արենեգեր թէսմիյէ էյլէ-
տի: «Արենեգեր,» եարտըմ թաշը: (1. Միւլ.
7, 12):

Կէչմիշտէ՝ պուրայա գատար Բապպ պիղէ
եարտըմ էյլէտի: Պօլլուգտա վէ եօգսուլլուգ-
տա, սըհհէթտէ վէ խասթալըգտա, խանէմիղտէ
վէ դուրպէթտէ, շէրէֆ վէ հազարէթ վազթլա-
րնտա, զալէպէ վէ մաղլուպիլէթտէ, Բապպ
պուրայա գատար պիղէ եարտըմ էյլէտի: Կէչ-

միշ սէնէլէրէ վէ շու կէչմէք իւզրէ օլան սէնէ-
նին կիւնլէրինէ պաղընըզ. քէտէրլէրինիպտէ
սիղի թէսէլլի էտէն, մուվաֆֆադիյէթինիպտէ
սիղի մէսուտ գըլան, կէօզ եալարընըզ քէնտի
թուլումունա գօյուպ սիղէ իմիտ իլհամ էտէն
գուվվէթի, կէօրէպիլիյօ՞ր մը սընըզ: Մէրհա-
մէթ գուլարընըն թէրէնիւմիւնիւ իչիտիյօ՞ր
մը սընըզ: Բապպ պիղէ պուրայա գատար եար-
տըմ էյլէտի:

Իլէրիյէ պաղընըզ: Պուրայա գատար եար-
տըմ էտէն պունտան էօթէտէ տախի եարտըմ էթ
մէյէճէ՞ք մի տիր: Իլէրիտէ պիղի եէնի թէճ-
րիպէլէր, եէնի զալէպէլէր, եէնի քէտէրլէր,
եէնի մէսէրլէթլէր, եէնի տուալար, եէնի ճէ-
վապար, եէնի միւշքիլաթ, եէնի գուվվէթլէր
պէքլէյօր: Խասթալըզ, իլթիյարըզ վէ էօլիւմ
պէքլէյօր:

Իչիմիղ պուրտա պիթէ՞ր մի: Տահա իլէ-
րիտէ Իրտանըն էօթէ եազասընտա պէյազ
թախթ, եէնի նաղմէլէր, պէյազ լիպաս, մու-
գատտէսլէրին ճէմիլէթի, Ալլահն ճէլալի, է-
պէտի սաատէթ: Իմտի է՞յ միւմին, Արենեգեր
թաշընը տիք: Բապպ պիղէ պուրայա գատար
եարտըմ էյլէտի, պունտան էօթէտէ տախի եար-
տըմ էտէճէք տիր:

Ալի տաղլարընտա սիւրիւլէրինի կիւտէն
չօպանլարըն կիւզէլ պիր ատէթի վար տըր քի,
ազլամ իւզէրի սիւրիւլէրինի թօիլայըպ էվլէ-
րինէ տէօնէր իքէն պիրի պիրլէրինէ թէրէնիւմ
էտիպ տէրլէր,

«Բապպ պիղէ պուրայա գատար եարտըմ էյ
լէտի, իսմինէ համտ օլսուն,»

Վէ սէսլէրի տէրլէրտէն թէփէլէրտէն եան
գօ վէրիր:

Պիղ տախի հէր սէնէ իլթամընտա պիր
պիրլէրիմիղի պու նաղմէ իլէ թէչճի էտէլիւմ.

«Բապպ պիղէ պուրայա գատար եարտըմ
էյլէտի,

«Թա քի էնճամ պէյազ թախթըն էթրա-
ֆընտա ճիւմլէ մուգատտէսլէր իլէ պէրապէր
թէրէնիւմ էտիպ՝ տէյէպիլէլիւմ,

«Թախթտա օթուրան իլէ Գուլուլայա պէրէ-
քէթ վէ իղզէթ վէ համտ վէ գուտրէթ էպէտ իւլ
ապատ մախսուս տըր: Ամին:»

ԷՕՄՐԻԻՆ ՄԷՁՄՈՒՐԸ(1)

Տէմէ պանա մահգուն թարգոտ,
«Ինսան էմբիւ, պօշ պիր բիւյա»,
«Էօլմիւշ օլուր, բուհ ը նախմ(2)»
«Հիշ պիր նէսնէ, տէյիլ գախմ»:

Էօմր հագիգի, հայաթ նէլիլ,
Մէգար տէյիլ, էն սօն մէնգիլ,
«Թիւրապ սըն սէն, սօնուն թիւրապ»,
Հանա տէյիլ, իշպու խիթապ:

Նէ մէսէրրէթ, նէ տէ մէտէր,
Պիգէ քէմիլ գըսմէթ, գատէր,
Հէհտ էտէլիմ, քա քի ֆէրտա(3),
Պուլսուն պիգի, թէրագգըտա:

Իշլէր չօգ տըր, վագըթ գըսա,
Գալպլէր սաղլամ, նէսուր օլա,
Պաղլը տալմու կիպի չարփար,
Մէգար մարշըն, տայմա չալար:

Վասի տիւնեա մէյտանընտա,
Էօմրիւն հէր պիր նիհատընտա,
Օլմա տիլսիգ, գաիֆ, նատան,
Սէն օլ նէսուր պիր գաիլիման:

Միւսթագալէլէ օլմա էմին,
Տէֆն էյլէսին մագի, մէվթին,
Իշլէ, իշլէ, Կախմ հալտէ(4),
Գալպ տէրունտէ, Ալլահ կէօֆտէ:

Պէօյիւֆ գաթլար էտէր իխթար,
Քի օլալըմ պիգ տէ նամտար,
Իշտէն տուրսա իշպու էլլէր,
Թէրֆ էտէլիմ մուֆիտ իգլէր:

Պու իգլէրի կէօրտիւյիւնտէ,
Էօմրիւն միւտիշ սէֆէրիւնտէ,
Մէֆթուր, մէյուս պիր պիրատէր,
Պէլֆի ֆէսպ ի գուվկէթ էտէր:

(1) Պու չիր Ամէրիգալը Լօնկ Ֆէլօնըն (Է Սամ ալ Լայֆ) չիրինին լուղէվի թէրճէմէսի տիր: (2) Նախմ՝ ուլույան: (3) Ֆէրտա՝ Եա-րըն: (4) Հալ՝ չիմտիքի վագըթ տէմէթ տիրէր:

Էրֆէն գալգըպ՝ իշլէյիլիմ,
Պիւթիւն գալպտէն սայ էտէլիմ,
Հէմ իշլէմէֆ, հէմ պէֆլէմէֆ
Էօյրէնէլիմ, նէհտ էտէրէֆ:

Միւթէրնիմ՝ Հ. Յ. ԱՇՃԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ՈՒՆՈՒԹՄԱՅԱԼԸՄ

Նոյեմբեր 28, ԹՀՆԵՐԱԿԻՎԻՆԿ ԿԻՆԻԼ ԽՈՒ:
ՍՀՆէտէ պիր կին Ամէրիգալըլար թէչէքէրէ
Թախսի էթմիշլէր տիր, քի օ կինիւ հէր քէս
Փամիլեանըն պաշնա թօլլայլըպ՝ կէօրտիւք-
չէրի նիմէթլէր իշլէն թէչէքէրէ էտէրլէր: Ա-
տէթ օլմուշ տըր քի օ կինիւ հէր Փամիլեա զէն
կին, Փադիր, պիր մըսըր թալուղը ալըպ եէր-
լէր: Եագըն հիսապ իլէ օ կինիւ 15-20 միլիօն
մըսըր թալուղու քէսիլիւր, ինսանլարա թէչէք-
քէրէ կինիւ օլան օլ կին մըսըր թալուղարը-
նա գըթալ կինիւ օլուր:

Օ կինիւ Նիւ Եօրքըն սօն պահարընըն կիւ-
ղէլ կինլէրինտէն պիրի օլուպ՝ կինիւ փար-
լայօր վէ հալա միւլայլիմ ԽՈՒ: Պէն իսէ էօյլէն
սօֆրասընտան չէքիլիպ պիր զագէթա իլէ մէշ-
ղուլ օլուր իքէն՝ գափու չալընտը վէ տօսթու-
ճուլ Արրահամ աղա արագասընա աղըր պիր
փալթօ կիլինմիշ, կիւղէլճէ թրաշ օլմուշ, մա-
վի վէ գըրմըղը րէնքէր իլէ գարընը պիր գրա-
վաթ թագընմըշ օլարապ կէլտի: Պըլըղընըն պէ-
յաղը օլմասա ԽՈՒ, հէման 35-40 եաշընտա կէօ-
րիւլլայօր ԽՈՒ:

Տօսթումը իսթիգալ էտիպ՝ քէօչէյէ օ-
թուրթուրտըմ, վէ «էյի կէլտինիլ, չիմտի սի-
ղէ պիր տէրս վէրիլիմ» տէմէքտէ ԽՈՒմ: Ար-
րահամ աղա կիւղէլ թալլի օյնար, վէ պաղէն
չարփըշըր իլ: Թալլը տէրսի տէմէք իսթէյօր
փտիմ:

Արրահամ աղա սիկարայը եագըպ ճէպին-
տէն պիր Բահնիւմա նուսիէսի չըգարտը վէ
կիւլէրէք, «Տուր պագալըմ, տէրստէն էվլէլ
իշ վար: Ֆիլատէլֆիատան Սիլէլիտիս էֆէնտի
պանա աշըպ պիր մէքթուպ եագմըշ, օնա պիր
ճէվապ վէրէլիմ, սօնրա օյնարըղ», տէտի:

«Պանա՞ նէ, սէն քէնտին ճէվապ վէր» տէ-
տիլիմտէ, «Ուայր, օ միւլեալէմէ սիլին իլէ օլ-
տու, սիլին իլէ պէրսպէր եագարըղ, իքիմիլ
էաֆա տէնկի իլ, ամմա սէն տահա գօլայ եա-
ղըյօրսըն: Պէն սէօյլէյէյլիմ, սէն տէ եաղ» տէ-

տի: Ինքնիշխան տոսթումա երաւում էթմէլի Ի-տիմ, քեաղըտ գալէմ կէթիւրիպ գարշըսընա օ-թուրտում:

Արրահամ աղա պիրաղ չէնէսինի օղշալըպ, «Եազ, մէքթուպըն պաշընա Ունուք-մայալըմ տէյու եազ վէ տէվամ էթ» տէտի:

«Էվվէլա, Սիլէլիտիս էֆէնտիյէ տէյինիզ քի պիզ չօնուգլարը մէտն էթտիք, ամմա չօ-նուգլար մէլէք օլտու տէմէտիք, չօնուգ հէր եէրտէ չօնուգ տըր: Պուրատա տիւքեանըն ճա-մընը գըրըյօրլար իմիշ, Թիւրքիատա տիւքեան-լարտա ճամ եօգ իտի քի գըրալար իտի, եօգսա տէմիւր օլսա գըրարլար իտի: Ունուք-մայալըմ քի օրատա էօնիւ աշըզ տիւքեանլարտա, պիր ուֆազ մանկալըն էթրաֆընտա՝ օմուգլարըմը-զը տիքիպ՝ տիթրէյէ տիթրէյէ օթուրուր իտիք: Եազ մէվսիմինտէ տէ սօգաղըն ճիւմլէ Թօղը վէ զիպիլի տիւքեանա տօլար իտի:»

Պէն եազմաղա տէվամ էյլէտիմ: Պիրաղ տիւլիւնիպ էյօյլէմէ տէվամ էյլէտի:

«Պուրատա չօնուգլար տիւքեանըն ճամլա-րընը գըրըյօրլար իմիշ, վէ պու մէմլէքէթտէն գաշմազ իսթէյօրըզ, ունուք-մայալըմ քի օրա-տա գաֆալարըմըզ գըրարլար իտի, իւսթէլիք տէ իթ կեալըր իւնվանլարը իլէ պիզի Թալթիֆ էտէրլէր իտի: Ունուք-մայալըմ քի օրատա քիմ սէ մալինտէն, ճանընտան, ըրզընտան էմին տէ-յիլ իտի: Ունուք-մայալըմ քի օրատա չօնուգ-լար քիւֆիւր իլէ տիլէ չըգարլար, աղըզլարը-նըն քիւֆիւրիւ սօգաղըն չիւքեապը իլէ գարը-չարազ պէօյիւրլէր վէ շայտ Թէրպիյէլի վէ մէ տէնիլէշմիշ պիր ֆամիլեանըն չօնուգը սօգաղա չըգար իսէ եալընըզ աիւազը տէյիլ, պաշը տա գըրըլըր իտի:

«Սիլէլիտիս էֆէնտիյէ եազընըզ, «Փապուճ արըմըզը ալալըմ տա գաշալըմ» տէյօր: Նէրէ-յէ: Սօգաղարտա կեան չամուրա կեան տա պիր սիյան քէօիէք իւզէրինէ պասարազ էլիմիզտէ լամպալը ֆանօս իլէ եըզըլա տիւլէ կիւճ պէլա պիր գօմշույա կիթտիյիմիզ եէրլէրէ՞ մի, սօ-գաղարտաքի քէօիէք մէնգարէլէ՞րինէ մի, օ-տուճ եիւլիւ մէրքէպլէր արասընա՞ մը, սապահ լարա գատար քէօիէք հալլամասը, ազալմա-րա գատար մէրքէպ գըրլամասը մուսիգիսինի տինլէմէյէ՞ մի: Էն մէչհուր եէր Սթանպօլ տէ-յիլ մի իտի, չիմտի Ֆիլատէլֆիս սօգաղարըն տան չըզըպ կիտիպ օրտա պիր եէօրիւմէյէ չա-

լըշընըզ, օ միւնասիպէթսիզ, Թէրպիյէսիզ Թաշ ար իւզէրինտէն փէհլիվանլար կիպի ատըմ ա-լըր իքէն՝ չամուր չիմտիքի գատընլարըն էլպի-սէ միւնթապասընտան եօգարլարա Թըրման-տըգճա՝ ահ Ֆիլատէլֆիսին ճամ գըրան չօ-նուգլարը նէ՞րտէ տիւրլէր, տէյու հասըթ չէ-քէճէքսինիզ»:

Պէն պաշըմը էյմիշ աճէլէ եազըյօր իտիմ, էլիմէ տօգուճուպ «Սանա պիր էյն տէյէյիմ, ամմա օրա եազմա» տէտի: Պէն իսէ կէօյա եազ-մայաճաղըմ կիպի կէօսթէրտիմ, լաքին տայա-նամատըմ եազտըմ, «Աճէպա» տէտի Արրահամ աղա «պու Սիլէլիտիս էֆէնտիյին մահալլէսին տէքի չօնուգլար էօթէտէն կէլիշ չօնուգլա՞ր մը տըր: Պաթըրմա էօյլէ կէլիյօր, պէն պուր-տա պիր Թանէ էսվապը եըրթըզ, եալըն այազ, եա գօնտուրասը չամուր, կէօլլէրի չափազլը, պուրնու ագան, եիւզիւ եարալը, գաֆասը քէլ, պէնգի սարը, գարնը չիշ, մարազ վուրկուճը, սինէք տէփօսը, փիսիք գափլամասը չօնուգ կէօրմէտիմ: Մաղաղալարըն էօնիւնէ սօգաղա Յ հաֆթալըգտան պաշլա, իւշ ալըզ, ալթը ալ-լըզ, պիր եաշընտա վէ զիյատէ չօնուգլարը տիգէրլէր, վալիտէլէրի իշէրի կիւրէրլէր, պուճ-լարըն իշինտէն աղլայանը, հայգըրանը կէօր-մէտիմ: Էյլէնտէն սօնրա սաաթ իւշտէ մէք-թէպլէր պօշանըր: Պինլէրճէ չօնուգլար օղլան գըզ սօգաղա տէօքիւլիւրլէր, պէն տահա վու-րուշան, սաշ եօլան, Թաշ աթան կէօրմէտիմ: Բիճա էտէրիմ, Թաշ աթալըմ տէսէլէր պիլէ Թաշը նէ՞րտէն պուլաճաղար, սաաթլարճա սօ-գազ եէօրիւսէն չըպուղընը գարըշտըրաճազ պիր չէօփ պուլամաղսըն: Նէ՞րտէ գալտը Թաշ: Օ հասըթ չէքտիյի մէմլէքէթտէ էլինի աթար իսէն հէր Թարաֆ Թաշ վէ տէյնէք իլէ տօլու տըր»:

Արրահամ աղա սիկարասընը չէքիպ՝ պանա տօղրու էյիլտի վէ «Եանլըշ անլաշըմասըն, պէն պու էֆէնտիյի Թայիպ էթմէյօրըմ, Թէ-մամէն հազըզ վար տըր, լաքին տէմէք իսթէ-յօրում քի հէր եէրին, հէր շէյին էյի վէ քէօ-թիւ Թարաֆը վար: Օնլարը ըուպար էթմէլի, եաիօտ էյի Թարաֆընը կէօրմէլի» տէտի վէ պիրաղ տիւլիւնիկիւյէ տալըպ՝ «Պէն տէ պազէն չարգըն էյիլիքլէրինի, պիր նէվ րահաթլըզընը, էօմը դալիլէսինին էքսիյինի խայալ էտէրսէմ, քէնտի կիպի օրայա հասըթ չէքէրիմ, նէ տէ օլսա ինսանա տօղտուղու եէր չիւրին տիր: Լա-

քին խայալ էտէլիմ քի պիր գահվէ փիշիւմէք է-
չիւն էլլի տէֆա քէօրիւք չէքէր իտիք: Ըսըն-
մադ իչիւն մանկալ քիւլիւնտէն, սօպա թիւթիւ-
նիւնտէն կէօղլէրիմիդ քէօր օլուր իտի: Կիճէ
պուզ քէսիւլմիչ եաթաղլարա կիրիպ՝ ալաղլա-
րըմըզը գարնըմըզա թօփլար իտիք: Պուրտա
փորմաղընը պաս կազ եանար, իփի չէք էլէք-
թըրիք եանար: Պիր համամա կիթմէք իչիւն
նէլէր չէքէր իտիք: Հէլէ համամըն օրթա հալ-
լուսընա կիրէր կիրմէզ պուրնուսու սէլամլա-
յան գօզուլարը հիչ սէօյլէմէ: Պուրտա հա-
մամ եաթաղ օտաւընըն եանընտա, կիճէ կիւն-
տիւզ սըճազ սու ագար, նէ՞ րահաթ, նէ թէ-
միղլիք, էն զիյատէ գուլաղըմա էզան սէսի կէլ-
մէյօր, պէն պուսու ճիւլէսինէ թէրճիւ հտէ-
րիմ: Չանն էտէրսին էզան սէսի իլէ սօղազ
քիւֆլըրլէրի, զուլմ վէ վահչէթ պէրապէր կի-
տէր: Պուրտա իսէ քիլիսէլէր, վաղլար, նուլթզ-
լար, թէրէննիւլէր իչինտէ եաշարսըն, րատիօ
իլէ տիւնեանըն հէր թարաֆընը կէօրիւր իչի-
տիրսին: Մէլիսանէսիզ, ճամիսիզ, պիր մէմլէ-
քէթտէ հիչ տէյիլ կէօղլին զուլաղըն թէմիզ գա-
լըր: Պուրտա պիր տիւքեան ճամը տէյմէ՞զ մի
տօսթում:»

Պու արա գահվէ կէլմիչ իտի, ֆինճանը է-
լինտէ թութարազ, «Հէր չէյտէն զիյատէ, պու
կիւն քէսէճէքլէ՞ր մի եարըն եաղմա՞ մը օլա-
ճազ, օլ պիր կիւն հապս եա թէճճի՞ր մի վար,
գօրգուսու եօզ, գէնկին ֆագիւր նէ իսէն մալին
աիլէն, էվլատըն սէնին տիր: Էն սօնուստա տա
ճըս չըպլազ վաթանընտան, էվլինտէն զօլու-
լուպ՝ սէրսէրի տօլաշմազ տա եօզ, հալալ օլ-
տուն, օ ճամլար օ չօճուղլարա» տէվամ էթտի:

Խաթիմէ հալինտէ շու սէօղլէրի սէօյլէտի.
«Խա՛յր, տօսթում, խայր, գաշմալալըմ, պու-
րանըն ֆուրսաթլարընտան իսթիֆատէ էտէ-
լիմ: Պուրտա եարամազ չօճուղլար վար, ամ-
մա օրատա իլլէթլէր իլէ պուլաշըզ սուլար, մա-
լարիա իլէ տօլու իգլիմլէր, կէօղլէրի քէօր է-
տէն սօզազ թօզլարը, ախլազը իֆսատ էտէն
մուրտարըզլար վար, քեաշքի ճիւլմէ վաթան-
տաշարըմըզը կէթիւրմէք եօլու օլսա իտի: Եա-
շալալըմ շու շարթ իլէ քի տիղլէրէ գատար ա-
ջըզ ալաղլարա ալըշալըմ վէ Ուօլ Սթըրիթ տէ-
նիլէն ճէհէննէմէ հաղըն կիթմէյէլիմ:»

Ա. ՆԱԳԻՍԱՇԵԱՆ

ԷՐՄԵՆԻ ԽԱԼԸՃԸԼԱՐ

Պուրտա չօզ կէնճլէր, խուսուսա գօլէճ,
հաթթա տար իւլ ֆիւնուս իթմամ էթմիչ օլան
խայլը կէնճլէր պաշլարընը թաշտան թաշա
շարփարազ եէնի իշ տաիւրէլէրի պուլաճազ եէր-
տէ՝ գօլայ վէ քեարլը զանն օլունան խալը տա-
իւրէսինէ կիրմէյէ չալըշըյօրլար: Էսէֆ իլէ կէօր
միւլէլիմ քի նիչէ գապիլիյէթլի կէնճլէր իճապ
էտէր իսէ ճիւղի պիր հաթթալըզ իլէ օլսուն
խալըճը օլմազ իսթէյօրլար:

Հալ շու քի խալը իչինի գօլայ զանն էթմէք
նանըշ տըր: Իհթիմալէն կէլմիչ սէնէլէրտէ
խալը իչի էրմէնիլէր իչիւն գօլայ օլմուշ վէ
մէղքիւր իշ սալէսինտէ չօզլար փարա գաղան-
մըշ վէ սէրվէթ սահիպի օլմուշ տըրլար: Փա-
գաթ պու կիւն մէղքիւր իշ գօլայ տէյիլ վէ խու
սուսա քեարլը պիր իշ օլմազտան ֆարիզ օլ-
մուշ տըր: Պինաէն ալէյհ կէնճլէրին պու իշ
աթըլմալարը պիղճէ գաթիլէն թալսիյէ էտի-
լէճէք պիր չէյ տէյիլ տիր: Հաթթա էլ եէվմ
խալըճըլարտան չօզլար խալը թիճարէթինտէն
նախօշնուտ վէ միւլէթէքի տիրլէր: Փիլվազը
պու կիւն էրմէնի խալըճըլարըն վաղիյէթլի
զանն վէ խայալ օլունտուղունտան չօզ զիյատէ
վէլիմ վէ ֆուրսաթ զայ էթմէքսիզ թէտալիյէ
միւհթամա պիր հալտէ տիր:

Էվվէլա վաղիյէթլի իյղահ էտէլիմ: Շու սօն
իքի սէնէլէր գարֆընտա խալը թիճարէթի եիւզ
տէ 30-40 նիսպէթինտէ էքսիւլմիչ վէ շու սօն
պիր գաշ ալարտա պու թէնգիլաթ սօն տէրէճէ
չէտիտ վէ հիսս օլունաճազ պիր մէրթէպէյէ էն-
միչ տիր: Աճէպա սէպէպ նէ՞ տիր: Պաղըլար
ճէվապէն տէյօրլար քի իչլէր ումումէն կէվ-
չէք, թիճարէթ քէսաթ տըր, վարալար Ուօլ
Սթըրիթտէ պաղլանմըշ օլուպ՝ էհալինին էլին-
տէ սաիր մազսէտլէրէ, խուսուսա լիւքս նէվին-
տէն իհթիյաճաթա սարֆ էտիլէճէք փարա եօզ
տըր: Պունտա պիր ճիւղի հաթիղաթ վար իսէ
տէ խալը թիճարէթինին քէսաթլըղըն եալընըզ
պու նէվ էսպապա համլ էթմէք վէ «Իչլէր ա-
ջըլաճազ» կիպի իւմիտլէր իլէ օյալանմազ պէն-
ճէ պէօյիւք խաթա տըր: Մէսէլէնին տահա
ճիտտի սէպէպլէրի վար վէ անլէրի պուրտա
տէր միյան էտիպ շարէսինի տէ թալսիյէ էթ-
մէք իսթէր իզ:

Ամէրիզա էհալիսի էլիէվմ կէլմիչտէ օլ-
տուղու գատար վէ հաթթա տահա զիյատէ
շարք խալըլարընը թազտիր էտէր վէ մէղքիւր

ճինս խալըլար իչինն թալէպ հէր կիւն արթմադ տա տըր: Պինաէն ալէյս չիւպհէ եօգ տըր քի հաուըլաթ, իմալաթ թալէպ նիսպէթինտէ արթմադ կէրէք տիր: Լաքին պու կիւն իմալաթըն միգտարը թալէպ վէ սարֆիյաթ միգտարընտան ֆազլա տըր: Ախէր սէօզ իլէ չարչուտա է- շալինին գուլլանապիլէճէյինտէն չօգ զիյատէ մալ վար տըր: Պուռնտան մատա էրմէնի խալը- ճըլար չու խուսուսու քէմալ ը ճիտոյէթլէ նա- զար ը տիգաթա ալմալը տըրլար քի պու թի- ճարէթ կիւն պէ կիւն քէնտիլէրին էլինտէն կիլթ- մէքտէ, պաչգա էլլէրէ կէշմէքտէ տիր: Ամէրի- ղալըլար, Շէհուտի վէ Սիւրիալըլար տահա քիւլլիյէթլի սէրմայէլէր իլէ խալը թիճարէթի- նէ կիրմիլ վէ իչի պիղտէն զիյատէ սիսթէմա- թիք սուրէթտէ խտարէ էթմէքտէ տիրլէր: Պուռն տան 10 սէնէ էվլէլ խալը իչինն, պիլ ֆարզ, եիւզտէ սօգասանը էրմէնիլէրին էլինտէ իտի խտէ պու կիւն եազըզ քի անճագ եիւզտէ ալթմըլը անլէրին էլինտէ տիր վէ պիլա չիւպհէ պու նիս- պէթ կիւնտէն կիւնէ էքսիլմէքտէ տիր: Նիւ Եօրգտա վէ մէմլէքէթին սաիր պազը չէհրլէ- րինտէ պուլուռնան պիր թագըմ ճէսիմ տիփարք- մէնք սքօրլար էվլէլէճէ քէնտի խալը չէշիտլէ- րինի էրմէնի թիւճարանտան իշթիրա էտէր- լէր իքէն՝ պու կիւն քէնտիլէր իրան, Չին, Հին տիրթան վէ թիւրքիյա տօղրուտան մէմուր կէօնտէրիպ՝ քիւլլիյէթլի միգտարտա մալ սա- թուռն ալըյօրլար վէ կէթիրիպ տահա գօլայ, հէմ տահա եիւքսէք ֆիյաթլար իլէ սաթապիլիյօր- լար: Պինաէն ալէյս եազըն վազթա գատար պիղիմ նազըլ, եազըլ միւլթէրիլէրիմիլ օլան պու էվլէր պու կիւն պիղիմ իչինն էպէտէն զայ օլմուլ տըրլար: Տահա ֆէնասը չու տըր քի պու պէօյիւք էվլէրտէն պազըլարը պաչգա թիւճ- ճարլարա, եանի վազթըլլէ պիղիմ միւլթէրիլէ- րիմիլ օլան խալըճըլարա փարթի իլէ (հօսէյլ) մալ սաթըյօրլար վէ պու եօլտա պիղիմ պաչգա պիր թագըմ միւլթէրիլէրիմիլ տախի պիղիմ էլիմիլտէն ալընմըլ օլույօր: Նիւ Եօրգտա պի- ղէ մալիւմ վայէթ պէօյիւք պիր Ամէրիգալը չիրքէթ մէմլէքէթին չար ճիհէթլէրինտէ 20- տէն զիյատէ ֆիրմալարա գօմիսիօն իլէ մալ թէտարիք էթմէք իւզրէ անլէրլէ մուգալլէյէ կիրմիլ տիր: Պուռնտան անճագ պիր սէնէ էվլէլ խալը թիճարէթինէ կիրմիլ օլան պաչգա պիր ճէսիմ Ամէրիգալը գուլլանապիլա պիր սէնէ գար- ֆընտա եալընը Աճէմիսթանտան պիր միլիօն տօլարըզ խալը միւլպայտա էթմիլ տիր: Շու-

հալ ու քէյֆիյէթլէր ալթընտա պիղէ նէ միգ- տար թիճարէթ մէյտանը գալաճազընը խայալ էթմէք միւլթիլ պիր իչ տէյիլ տիր: Վուգուի հալ պէօյլէ օլտուղու հալտէ, չայան ը թէէ- սիւֆ պիր ճիհէթ չու տըր քի էրմէնի խալըճը- լարըն սալըսը էքսիլմէտիքտէն մատա հաթթա պաղէն արթմագտա վէ պէօյլէճէ հէր կիւն՝ պիր թարաֆտան մասրաֆ արթմագտա, տիկէր թա- րաֆտան թիճարէթին միգտարը ազալմագտա վէ պուռնուռն նէթիճէսի օլարագ պազըլար եէք- տիկէրէ պարչը նախօլ ըէգապէթլէր եափմագ վէ նալայըզ տէրէքէլէրէ թէնէզզիլ էթմէք թէհ- լիքէսինէ տիւլիւյօրլար: Իմաի նէ՛րէյէ տօղրու կիթտիյիմիլ վէ պու իշտէ պիլ էրմէնիլէր ի- չինն նէ՞ գատար միւլթագալլ օլաճազընը խա- յալ էթմէք իչինն փէյլամպէր օլմագ լազըմ տէ- յիլ տիր:

Պիր խաթալըլը թէշիսիս էթտիքտէն սօն- րա սըրա տէրման, չարէ պուլմագա կէլիր: Ա- ճէպու պու ալլ օլուռնան աղըլայա պիր չարէ վա՞ր մը, եօգսա մէսէլէյի պախթա հէվալէ էտիպ՝ տուրալմ մը: Պուռնա պէլլի պիր չարէ էրմէնի խալըճըլարըն կրուպիլար, պէօյիւք չիրքէթլէր թէշիլ էթմէսի տիր: Սահիպ իմգա պուռնտան տէօրթ ալ գատար էվլէլ 10-12 մարուֆ էրմէ- նի խալըճըլարը պիր իճթիմայա տալթէ էտիպ պու նէվ չարէլէրին լիւզիւմ վէ ֆախտէսինի իյ- զահ վէ թալսիյէ էթմիլ վէ մէգքիւր թալսիյէ հէր քէս թարաֆընտան չայան ը գապուլ, հաթ- թա գարուրի կէօրիւլմիւլ իտի խտէ տէ հիչ պիր ամէլլի թէչէպալիւստէ պուլուռնուլմատը: Աճէ- պա նի՞ չինն: Տէյիլ մի քի էրմէնի իլ: Հէլէ սիլ պիր չէյ եալըն... պիր գաչը պաչալընլար պա գալըմ...: Իշթէ գուսուրուլմուզ, տէրտիմիլ պուրտա տըր: Ամէրիգատա պու կիւն զայէթ ճէսիմ թիճարէթ միւլթսսէսաթընըն մէվճուտի- յէթ վէ մուլաֆֆագիյէթլէրինն սըրը անլէ- րին պէօյիւք գօրփօրէյլըն, գօմսիլիտէյլըն, մըրմըր թէշիլ էթմիլ օլմալարընտա տըր: Պէօ- յիւք պանգալար, րատիօ, չմէնտըֆէր վէ սաի- րէ չիրքէթլէրի մըրմըր եանի պիրլէճմէք սու- րէթլիլէ քէնտի մասրաֆլարընը թէնզիլ վէ ըէ- գապէթի մէն էտէրէք ճէսիմ միգտարտա քեար թէհմին էթմէյէ մուլաֆֆագ օլմուլ տըրլար: Աճէպա նիչինն պիղիմ էրմէնի խալըճըլար պու նէվ իթթիհատլար թէշիլ էթմէսիլէր: Պա- լատէ իմա էտիլէն խալըճըլար իճթիմալնտա կէօրիւլտիւ քի 12 ֆիրմալարըն պիրլէճմէսի ի- լէ եալընըզ իճար վէ իչճի իւճրէթինտէն 165,000

տօլար իգթիսատ էտիլէճէք իտի: Պու նէ՛վ պիր պիրլիք վասիթասըյլէ մալ իշթիրա էթմէք ի- չիւն գուլլանըլան մէմուրլարտան, անլէրին օ- ֆիւս վէ խարճ Ե րահ մասրաֆընտան, միւսա- յատան, քրէտի միգտարընտան էտիլէճէք քեարլար տախի իւսվէ էտիլտիքտէ նէ՛ աղիմ պիր ֆարգ հասըլ օլաճաղը պէտիհի տիր: Միւն թազամ սուրէթտէ թէշքիլ վէ թէրթիւ պիր- միշ օլան պիր մըրմըր նէթիճէսինտէ ճիրօնուն միգտարըլ միւնֆէրիտ ազանըն հափտըլը ճիրօ- տան նօգսան օլմայաճաղը տա մուհազազա տըր:

Ույանընը, էյ էրմէնի խալըճըլար: Միւս- թազպէլ փարլազ տէյիլ տիր: Իշ պիղիմ էլիմիդ- տէն կիթմէք իւզըէ տիր: Իթթիհատար թէշ- քիլ էթմէք, քիրլի նէվտէն ըհապէթէ կէմ թազմազ վէ իշին իշինէ մէթոտ, ինթիզամ վէ կէրմի գօյմազ լազըմ տըր: Պու եօլտա տէյիլ հալընըլ խալը թիճարէթինի թէքար էրմէնի էլլէրտէ թութմազ, իլլա սաիր թիճարէթ տաի- ըլլէրինտէ գուրու պիր էքմէք չըքարմազ ի- չիւն չապսլամազտա օլան միլլէթտաչլարա տա էօրնէք օլմազ միւսքին տիր: Պազընը, հալը- նըլ Պօսթօն, Ֆիլատէլֆիա վէ Նիւ Եօրգտա 1000ի միւթէճաժուզ էրմէնի պազալլար վար տըր, չօգ տէֆա հայրէթ իլէ սուալ էտէր իմ, աճէպա նի՞ չիւն պուռլար պիրլէշիպ պիր մէր- քէգի պիւրօ թէէսիս էթմէյօրլար: Անլէր պու եօլտա պէօյիւք միգտարտա մալ սաթուն ալըպ՝ իտիսալթ հափարազ՝ հէմ տահա ուճուզ ալա- պիրլիլէր, հէմ մասրաֆ տահա ազ օլուր, հէմ տէ ըհապէթ էքսիլիր: Աճէպա նի՞ չիւն Նիւ Եօրգտա պուռլունան սայրտա խայլըճա չօգ էր- մէնի տօղթօրլարտան պիր թազըմը, ֆարգըլ տաիրէլէրտէ միւթէխասսիս օլանլար, պիրլէ- չիպ պիր ֆօլիֆիմիֆ թէշքիլ էտէմէզլէր, չէօյ- լէ քի, պուռնու, գուլաղը, կէօղիւ հա տիգի աղըրյան, սանճըլ օլան հա սըթմասը թութան ալըլ ալըլ եհրլէրէ կիտիպ՝ եօրուլաճազ վէ պիրինտէն մէմնուն գալմայըպ տիկէրինէ գօշա- ճազ եհրտէ, պէօյլէ պիր Բիմիֆէ կիթմէք վէ օրատա դանաթպախիշ թէտալի պուլմազ դա- պիլ օլմասըն: Նի՞ չիւն, ահ նի՞ չիւն:

Կիւլէնէլիմ եհքտիկէրիմիգէ, մըրմըրլար, պիրլիլէր թէշքիլ էտէլիմ, հասէտ ըուհու ի- լէ, նիշի՞ւն ֆիլան ըէիս օլաուն, նի՞ չիւն պէնիմ ֆիլանտան իւսթիւն պիր մէմուրլիլէթիմ օլմա- սըն տէյէճէք հա տիւշիւնէճէք եհրտէ, իթթի- հատ հափալըմ: Պու ճինս պիր ըուհ իշին խա-

րապընա սէպէպ օլուր: Պէօյիւք պիր թէշքիւ- թըն միւթի պիր ազասը, ճէսիմ պիր մաքինա- նըն վազիֆէշինաս պիր գըրմըլ օլմաղա, հազիգի մէնֆաթըլը կէօրմէյէ վէ ըհմանըն թալէպ վէ իճպար էթտիլի մեթոտար իլէ իճրա ի թի- ճարէթէ ալըչալըմ: Հալա ֆուրսաթ թէքմիլէն գաչմամըլ տըր:

Շու նօգթայը տախի զիքը էտէլիմ քի պու նէվ թիճարէթէ իթթիհատարըն միլլի իլլէր- տէ տախի զիյատէ իթթիհատա խըզմէթ էտէ- ճէյի չիւսհէտէն արի տիր: Քեար ատէմլէրի հազալալըրան վէ միւթթէհիտ սազլայան էն գուլվէթիլ պիր րապըլթա տըր:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄՏԷՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Պու հազընլարտա Երուսաղէմէ կիտիպ պիր ալ գատար օրտա գալտըմ: Եհհուտիլէր տախի պիղիմ կիպի եուրտսուզ պիր միլլէթ օլտուղու հալտա Երուսաղէմ քէնտիլէրէ պիր եուրտ օլա- պիլէճէք մի տէյու մէրազ իլէ սէյը էլլէտիմ: Կէօրտիւմ քի անլէր քէօր քէօրիւնէ իֆրաթ միւ- լիճիլիքլէ տօլու օլուպ՝ քէնտիլէրտէն պաչա միլլէթլէրտէն նէֆրէթ էտիյօրլար: Վէ տինի թէասսիւպիւ օ գատար իլլէրի սիւրիւյօրլար քի Մովսէսին քէնտի զէմանընտա թանղըմ էտիպ՝ իճրա էտէմէտիլի չէրիաթլարը թաթպըզա չա- լըլըյօրլար: Շէօյլէ քի Շարաթ եօլուլուղու ի- չիւն չհհին պիր մէրքէղինտէն էօլիւլմիւշ օ- լարազ սօն նօգթայա տիրէլէր տիքիլիշ վէ թէլ չէքիլմիշ օլուպ՝ պիր Եհհուտի հանըլմա- մազ իշին, օնու կէօրտիւ միւ սալուլմայա- ճազ: Սէպթ կիւնիւ աթէշ հանմայաճազ, նէ տէ ըլըլ նէ սիկարա: Հայվանա, օթօմպիլէ հիչ ասլա պինիլմէյէճէք: Եհյէճէքլէրի էթի մուլթազա խախամ կէօրիւպ իղին վէրէճէք տիր: Ուրբաթ ազչամ ելըտըլ տօղմազտան էվլէլ պիր աչըլ Եհհուտի թիւքիւնը գալմայաճազ: Խա- խամլար, գործիլլէր հէր թարաֆը տօլալըլ, աչըլ օլանա վայ: Հազարէթ էյէր գափամազ իսէ: Փօլիս ճէպը էտէնի մէն էտէր: Փազաթ օ թիւքիւնտան արթըլ քի՞մ մալ ալա պիլիլ, քի՞մ օ ատէմին եիւղիւնէ պազար: Անը իթաա- թա մէճպուր էտէրլէր, ամմա կիղլի կիղլի տէ հէր չէյի հափանլար չօգ:

Երուսաղէմէ թրամվայ եօզ, պաա տէր-
լէր պիր ճինս օթօմօպիլ քի 20 քիշի ալըր պու-
կիտէր կէլիթ թրամվայ վաղիֆէսի կէօրիւր:
Պու կիտէր իքէն պիր դարը կէլիթ պիր ԵՆՀՈՒՄԻ
էրքէք եանընա օթուրուր իսէ, էրքէք դալլար
էօթէյէ օթուրուր: Գարընըն էլպիսէսի քէնտի-
նէ տօգուընըր իսէ նափազ օլուր դօրգուսու ի-
լէ: Պու դատարընը արամայան ԵՆՀՈՒՄԻ տէ
չօգ տըր, եա պազը սօֆուլարը տա փալթօսու-
նուն էթէյիլի թօփլար էօյլէ օթուրուր:

Երուսաղէմէ դարպտան կէլէն ԵՆՀՈՒՄԻԼէր
կէլմէյի թէրք էյլէմիշ, կէլէնլէրին տէ չօղու
կէրի կիթմիշ. սնճազ Րուսիատան, Հօլանտա-
տան, Աճէմիսթանտան, Թիւրքիատան պու կի-
պի եէրլէրտէն կէլէնլէր գալմը վէ էփէյի չօ-
ղալմըլար. ամմա նէ շամարմըլ, չալըն, չիշ-
կին շարգ ատէմլէրի: Իշիթտիք քի ԵՆՀՈՒՄԻ իլէ
Արապ արասը պօղուգ իմիշ, օրթալըգ էյի տէյիլ
իմիշ: էօյլէտէն պիր սաաթ սօնրա գըյամէթ
գօփտու: Արապլար տէյնէք, թաշ իլէ ԵՆՀՈՒՄԻ-
լէրէ եանալըյօր, օնլար տա դալըյօր: էփէ կի-
րէն դուրթուրույօր, դափու գըրմա եօզ: Պիր
դաշ ԵՆՀՈՒՄԻ տէ պիղիմ էփէ տիւշտիւ, Արապ-
լար կէլտի իսէ վէրմէղիք տէյու ճէվապ չէք-
տիք, վէրմէտիք: «Ահա Մամէտ աղա պիր ճը-
ֆըթ» տէմէտիք: Մէսէլէ տէվամ էյլէտի, սէ-
նին պիլտիյին գըթալ տէյիլ իտի, թաշ տէյնէք
օյուըն իտի: էյէր Հէպրօն վազաասը օլմասա,
գօրգուլթմա տէօյիլշիւ տէնիլի իտի: Պիւթիւն
փալէսթիւնտէ էօյլէն ԵՆՀՈՒՄԻԼէրին սալըսը (Հէպ-
րօնու տըշարը չըգարըր իսէն) տէտիքլէրիմէ
տէլիլ տի: Թալան, ասլա օլմատը, պիր դափու
գըրըլըպ՝ իչէրի կիրիլմէտի: Անճազ գօրգուպ
էվլէրինի պօշալտըպ կիտէն ԵՆՀՈՒՄԻԼէրին էվ-
լէրինէ Արապլար կիճէ կէլիպ էշյալարընը թա-
շտըլար: Այնէն ԵՆՀՈՒՄԻԼէր տախի Փուրսաթ
օլտուղու դատար Արապտան կէրի գալմատը:
ԵՆՀՈՒՄԻ արասընտա օլան Արապլար տա էվլէ-
րինի պրազըպ կիթտիլէր, ԵՆՀՈՒՄԻԼէր տէ օն-
լարը թաշտը, սօնրա տա եազտը: Արապլարը
ասլա թէպրիյէ էթմէյօրում, անլէրին եափտը-
ղը ճանալարըլըգ իտի:

Վազաատան սէքիզ կիւն սօնրա Եաֆա եօ-
լունա չըգտըմ, պիր ԵՆՀՈՒՄԻ կէնճ տէ կէղիյօր
իտի: Ֆէսիլ օլտուղումտան պէնի Արապ զանն
էթտի: «Գօրգմա պէն էրմէնի իմ» տէտիմ Ա-
րապճա: Նէթիճէտէ «Հէփիլիդէ տէ պըշապ»
տէյու ճէվապ ալտըմ: Պէնիմ զաննըմ էլպիսէ-
սի, սինի վազարը կէօսթէրիյօր իտի քի խա-

խամ մէքթէպիլին թալէպէսինտէն պիր կէնճ
իտի, սինի եիկիրմի կիպի վար իտի: Անլա-
տըմ քի Ամէրիգատան պէրու խախամ մէքթէ-
պիսէ կէլէնլէր, Մոլմսէսին պու թալիմինտէն
պաշգա պիր թալիմ արմայաճաղար: Իչինէ
կէլտիքլէրի միլլէթ պուընտան նէ՞ թէէսիր ա-
լըր: էյէր Արապըն եէրինտէ պիր Ինկիլիզ, Ֆը-
րանսըլ, Իթալիան, Հա՞նկը միլլէթ օլսա պէօյլէ
պիր միլլէթի եէրլէշտիրմէք իսթէր:

Մէօսթէրէմ տօսթումուզ Տօգ. Նազգաշ-
եան էֆէնտի, իշթէ մէտս էթտիյին ԵՆՀՈՒՄԻ:
Սէնին օրտա մէտս էթտիքլէրինտէն չօգ զիյա-
տէ շարգտա տա ԵՆՀՈՒՄԻ վար: Աճէպա Հէփ
աղըլլըսը սէշիլմիշ օրա մը՝ կիթմիշ օլա, եօզ-
սա աղիզ գարտաշըմ, մուհիթ Փարզը՝ մը: Զէ-
ման միւրուրու իլէ օրտա պէօյիւյէն էրմէնի-
լէրի տէ տիւնեա կէօրէճէք:

ՅԱԿՈԲ ԿԻՒԼԷՍԷՐԵԱՆ

Մ. ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ԹԷՐԱԳԳԸՅԱ ԻՄԳԵԱՆԸ

Հիսապ օլուընույօր քի Մ. Ամէրիգա 500
միլիօն էհալի բահաթ սաղլալըպ՝ պէսլէյէ պի-
լիւր: Մ. Ամէրիգանըն արազիսի իւշ միլիօն միւ-
րէպպաա միլ տիր քի միւրէպպաա միլտէ շիմտի
40 քիշի սաքին օլույօր: Ֆրանսատա միւր. միլ-
տէ 200 քիշի, Ալամանիատա 400, Ինկիլթէր-
րատա իսէ 700 սէքէնէ վար տըր: էյէր Մ. Ա-
մէրիգա Ֆրանսա նիսպէթինտէ էհալի ալսա
550 միլիօն օլմասը լաղըմ կէլիւր, Ալամանիա
նիսպէթինտէ էհալիսի օլսա 1150 միլիօն օլմալը
տըր: Ինկիլթէրա կիպի սըգ էհալի օլսա 2000
միլիօն օլմալը տըր: Եանի տիւնեանըն պիւթիւն
սաքէնէլէրինտէն եիւղտէ 40 զիյատէ օլուր: Հալ
պու քի շիմտի 120 միլիօն էհալի վար վէ դա-
փուլար սըգը սըգը գափանմըլ տըր, քի զիյա-
տէ ինսան կէլմէսին: Պու Հիսապ աչըզ կէօս-
թէրիւր քի պու մէմլէքէթտէ հալա նէ գատար
թէրազըլա իմքեան վար տըր:

Մ. Ամէրիգա թապիի սէրվէթ նօթթասըն-
տան էն գէնկին պիր մահալ տըր: Սէքիզ միլիօն
միւր. միլ արազի, պէօյիւք գըսմը մահալտար
թօփրազ տըր վէ չէօլ տէյիլ տիր: Պուրատա
3,500 միլիօն տէֆա միլիօն թօնօ քէօմիւր մա-
տէնինտէ տէփօղիթ վար: Պու պիւթիւն տիւն-
եանըն եէտի տէ պիրի տիր:

Սու գուվվէթի իլէ էլէքթրիք իչիւն էն միւ-
սախտ եէր տիր, Հիսապսըլը ըրմաղլարը վէ կէօլ
լէրի սէպէպիւնտէն, Մ. Ամէրիգա պիւթիւն

տիւնեանն հասըլ էթտիյինին հարըսը դատար տէմիր, փամուզ, պագըր, քէրէսթէ չըգարըր: Պիւթիւն տիւնեանն հասըլ էթտիյինին իքի իւ- չիւնճիւսիւ, չէլիք, կազ, դուրչուն, չինգօ, քէօմիւր հասըլ էտէր: Տիւնեանն օթօմօպիլէ- րինին իքի իւչիւնճիւսիւ, թէլէֆօնլարընն ի- քի իւչիւնճիւսիւ վէ տիւնեանն չըմէնտըֆէր խաթթլարընն պիր իւչիւնճիւսիւ պուրատա տըր:

Սօն երկիրմի սէնէտէ Մ. Ամէրիգանն սէր վէթի տէօրթ գաթլանմըլ տըր: Պանգալարըն սէրվէթի վէ էճնէպի թիճարէթ տէօրթ գաթ- լանմըլ տըր: 1929 սէնէսի խուսուսա տէմիր, չէլիք, օթօմօպիլ իւչէրինտէ էն երեքսէք եէրէ հէթիչմիշ տիր: Ամէլէ կիւնտէլիյի երեքսէք տիր վէ իւսիլլիք փէք ազ տըր: Իխրաճաթ 1929տա չիմտիյէ դատար օլանըն էն երեքսէյի տիր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՔԻԼԻՍԷ ԹԱՆՍԻՍԻ

Նիւ Եօրք Ըփ-Թառնտա 178ինճի սօգադտա Պրօտուէյ Թէմփըլ տէնիլէն Մէթօտիսթ Եպիս- կոպոսական քիլիսէ Դեկտ. 1տէ եէնի պինայա կէչիպ՝ քիլիսէնին թախսիսի այինի իճրա օլուն տու: Պիր գաչ սէնէտէն պէրրու պու քիլիսէյի զիյարէթ էտէր իտիւ, վէ եէր գաթընտա պէլ- լիսիլ պիր պինատա իպատէթ էտէրլէր իտի: Քիլիսէնին չօպանը Տօգթ. Բայդըր գարար էյ- լէմիշ իտի քի կէնճիլէր իչիւն հէր նէվի էյլէնճէ օտալարընը, երեքսէք հալուզը, ճիմնաթիք եէրլէրի, սինէմա իչիւն պէօյիւք սալօնլարը, քիւթիւպիսանէսի վէ գրաաթխանէսի օլան պէ- յիւք պիր տարիք եափտըրսըն: Պուռու մէյտա- նա կէթիւմէք իչիւն պէշ միլիօն տօլար լազըմ իտի: Պու եօրուլմագ պիլմէլ իխթիյար չօպան օրթայա տիւչիւպ պու փարայը փէյտա էյլէ- տի: Կէչէն Միւռնդտան էվվէլ 400 պին տօլար էքսիք գալմըլ իտի վէ իլան էյլէտի քի պու փա- րայը պուլմալտան Միւռնդ էթմէյէճէք տիր: Հագիլաթէն Միւռնդ սապահը իչէրի կիրիպ՝ կէօլէրինտէն եաշ կէլէրէք իլան էյլէտի քի տիւնքի կիւն 400 պին տօլար իչիւն պիր թէլիւ- րաֆ ալմըլ տըր:

Աճայըպ պիր չօպան տըր պու գաթ: Ճիտ- տի, դայյուր, տինտար, եինէ տէ փրաթիք վէ զէմանա ույան պիր ատէմ տիր: Կիրալի ագ- չիւլարը նէրտէն իսէ եա պիր մէչհուր գաթ

չաղըրըպ նութը էթտիրիր, եա մէչհուր մուլի- գի թագըմը կէթիրիր, եախօտ օփէրատան մէչ- հուր պիր թէլէննիւմ էտէր պուլուր, եա այան- տան պիր իքի ազա եագալայըպ, հուզուրտա միւպահէսէ էթտիրիր, ախալգի կիւղէլ սինէ- մա թապիլիլէրի կէօսթէրիր, լաքին քէնտի վա- զընը վէրմէքտէն պիր ան կէրի գալմագ: Օ գա- տար հէրարէթլէ սէօյլէր քի կէօլէրինտէն եաշ լար ագար:

Եէնի պինա 24 գաթ օլաճագ, քի ալթ գաթ- լարը վէ իպատէթ եէրի պիթմիշ օլուպ՝ Դեկտ. 1տէ փօլիս տարիէսինին թագըմ մուսիլիսի եօլտա չալարագ էսքի պինատան եէնիյէ ճէ- մաաթը իլէ նագլ էյլէտի: Իչէրի կիրիպ օթուր- տըմ, մինպէրտէ Նիւ Եօրք վալիսի Ուօքըր, փօլիս գօմիսէրի Ուհէյլըն (Գաթօլիք), Մ. Ա- մէրիգա միւտտաի ումուլիսի Թըթըլ, Էմմա- նուէլ Թէմփըլընն Բապպիսի Նաթան Գրաս (Եհհուտի) Տօգթ. Լայմէն Հարթլի (Փէս- փիթէրիան), քիլիսէլէր իթթիհատը րէիսի Տօգթ. Սօգման վէ սաիր մէչհուր գաթլար օ- թուրմուշ իտիլէր:

Էն էվվէլ Եհհուտի Բապպիս սէօյլէտի: Նէ՞ աճայըպ մէնգարէ: Քրիսթիան քիլիսէսի թախ- սիսինտէ Եհհուտի Բապպիսի, Բապպի զայէթ պէլիլ պիր թարգտա պէյան էյլէտի քի պէչէ- րիյէթի երեքսէլտէն հէր պիր թէլէպպիւս ճիւմ- լէնին իւթիւրաք վէ թէլվիլիսէ լայըք տըր, վէ թէմէննի էյլէտի քի պու պինա թէմէլտէն պաշ- լայըպ սէմայա տօղրու երեքսէլիլ իքէն ինսա- նիյէթի տէ էօյլէճէ եօգարը Ալլահա տօղրու չէքսին: Փօլիս Գօմիսէրի Նիւ Եօրքտա պուլու- նան Ֆէսատ վէ ճիւսայէթ եուվալարընտան պահա էտիպ՝ պու քիլիսէնին վէ ճիւմէ քիլի- սէլէրին օնլարըն եէրինի թուլթաճաղընը թէ- մէննի էյլէտի: Միւտտաի ումուլի էօրիւմէք աղընը միսալ կէթիրիպ նասըլ պիր թէլ իլէ եօ- գարը պաղլանմըլ իտիյինի թարիֆ էթտիրտէն սօնրա քիլիսէնին չօպան վէ ճէմաաթը սէմա- յա, Ալլահա մէրպուլթ օլմասը լազըմ իտիյինի սէօյլէտի:

Ճիւմէլ սէօյլէյէնլէր զայէթ ճալիպ վէ ճիւ- տի սուրէթտէ իֆատէ ի մէրամ էյլէտիլէր, փօ- լիս մուսիլիսի խօշ ահէնկէր չալըյօր իտի, վէ էն սօնուտա Մէթօտիսթ, Գաթօլիք, Փրէսիլի- թէրիան եան եանա տուրուպ՝ Փօթօկրաֆլարը ալընտը վէ խըզմէթ խիթամ պուլտու: Նէ գա- տար արզու էյլէտիւմ քի միլլէթտալարըմըլ տան պաղը տար, քիւչիւք Ֆիքրիլէր օրատա

հազար օւլալար վէ շու պէօյիւք պաշարը վէ երևելէրի սէյր էտէլէր իտի :

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

Նէա Օրիսքէաս, Եռնամիսքան

Պէն Եօղկատըն Սարը Համըզէ գարիյէսին-տէն իմ : Պուրատա փէք դարուր հալտա պու-լունմագտա իքէն կէչէն կիւն պիր տօսթ պիր Բահնիւմա կէթիրիպ (1928, Փետր. 4 նուսիսի) օգուլայըմ տէյու պանա վէրտի : Օնտա վա-թանփէրվէր Եօղկաթլը հէմչէհրիւէրիմիղին ի-լանընա բասթ կէլտիմ, չօգ միւթէհասիր օլտըմ : Պէն պուրալարտա հալընըզ Եօղկաթլը օլուպ՝ փէք նաչար վէ փէրիչան պիր հալտա Ալլահտան իմտատ պէլէր իքէն պու հէմչէհրիւէրիմիղին իլանընը պուլտըմ : Պուրատա 25 խանէ Հայ պու-լունույօր իսէք տէ նէ քիլիսէմիղ, նէ մէքթէ-պիմիղ, նէ տէ թաղահանութիւնըմը վար : Պէն տէ Հայճա պիւմէմ, անճագ Թիւրքճէ անլարըմ : Պու էսքի Բահնիւմա էլիմիղէ կէչինճէ, անը հէր օգուլան մէմնուն գալընը ըզ, Պունըն ի-չիւն րիճա էտէրիմ քի շու պիղիմ կիպի Փագիր-լէրին թէսէլի օլմասը վէ գալպլէրինին ույան-մասը իչիւն Բահնիւմայը պու էննէպի տիյար-տաքի միլլէթտաշարընըզա կէօնտէրմէնին եօ-լու նէ իսէ պիղէ պիլտիւրէսինիղ :

Պիր տէ շունը իֆատէ էտէյիմ, էսքի վա-թանտա պիղ պիր խանէտէ 30 քիչի իտիք, հիչ պիրիսինտէն մալիւմաթմ եօգ տըր, գարտաշ-լարըմտան խապէր ալմագ իսթէր իմ : Վէ էկէր միլլէթ տաշլարըմտան պիր մուալէնէթ պու-լուրսամ Բահնիւմանըն պախիչիլինի իգթիտա-րըմա կէօրէ վէրմէյէ հազըրըմ :

Ասլ մէմլէքէթտէ էտրէսիմ շու իտի «Եօղ-կատըն Սարը Համըզէ Գարիյէսինտէն Սարգիս օղլու Նաղար» : Շիմտիքի էտրէսիմ շու տըր, «Նաղար Երեմիկեան, Նէա Օրիսթէաս, Եռնա-նիսթան» :

ԵԷՆԻ ՔԷՅՈՅԷՆ

Պու քէօյիւն իսմի «Եէնի» իսէ տէ քէնտի էսքի Թիւրք խարապալարը տըր : Շիմտի պու-րատա Փարգլը Եէրլէրտէն իւչ երւզ խանէ մու-հաճիր սաքին օլուպ՝ 18 խանէ տէ Հայ վար տըր : Հաշլար Եռնան թէպաասը օլմագ իչիւն

4-5 սէնէ էվվէլ իսթիտա վէրտիլէր իսէ տէ հա-լէն րէսմի գապուլ էմրի կէլմէտի : Փագաթ հիւ-քիւմէթ թէպաա կէօղիւ իլէ պիղէ պագար, հիչ թէֆրիգաթ եօգ տըր : Հիւքիւմէթտէն սօն տէ-րէճէ մէմնուն ըզ : Պիր գաչ սէնէ էվվէլ քէօյիւ-չալըշտը քի Հայլար գալտըրըլսըն, օ տա թար-լա իչիւն իտի : Սօնրա մուվաֆֆագ օլտուլար շու գատար քի պիր քէօչէտէն պիղէ եարամագ պիր փարչա վէրտիլէր, շիմտի րահաթլանտը-լար : Պու քէօյտէ պու սէնէ էքիլէրին գուրու-տուղու սէպէպտէն Հայլար իչիւն թէպայիւչ մէսէլէսի տահա կիւճ օլտը : Հալիմիղտէն մէմ-նուն տէյիլ իսէք տէ, իւղէրի թօփրագ պիրէր գուլիպէմիղի թէրք էթմէք միւմքինսիղ տիր : Էքսէրիյէթին էֆքեարը պուրատա գալմագ տըր : Պիղի տիւչիւնտիւրէն քիլիսէ վէ մէքթէպ-սիղլիւք տիր : Պէչ իլէ օն պէչ եաշ արասընտա հազըր 25 մէքթէպ չօճուգլարըմըզ պուլունուպ պուլարտան իքիսի Սէլանիքտէ Միս Եռնհան-սընըն մէքթէպինտէ օգուր, 4-8ի եէրլի մէք-թէպէ կիտէր, գալանյար մէքթէպիւղ պէօյիւր-լէր : Պիղիմ քիլիսէ վէ մէքթէպիմիղ Բահնիւ-մա տըր : Հէր միւլէքիւլաթա գարչը էմէք վէ զահմէթ չէքէրէք անըն նէչրինին տէվամընա զայրէթ էտէն սէվկիւլիւ միւլէլիֆիմիղէ միւ-թէչէքքիւր վէ միննէթտար ըզ, վէ տախի պու անէ գատար պիղիմ իչիւն ապօնէ պէտէլինի տէ-վամի սուրէթտէ էտա էտէն Նեւտոն էֆէնտի Եարութիւնեանա մէմնունիյէթ պէյան էտէրիղ : Տիկին Ուսաննա Մանուչակեան տախի պու սէ-նէ մարանաթա կէօնտէրէրէք պիղի զիւր վէ մէմնուն էյլէտի : Մայիս իպթիտասընտան պու կիւնէ գատար հէր թարաֆտա օլան խաթալըզ պիղ Հայլարը տահա զիյատէ փէրիչան էյլէտի : Կէչէնլէրտէ Սէլանիքտէ պուլունան Շըվէտ խայրիսահ չիւպէսինին րէիսի Միս Եռնհանսը-նա պու խուսուստա միւրէճաաթ էթտիք, տէր հալ տօգթօր իճէչէրեանը ալըպ՝ քէօյիւմիղէ եէթիչտի, Հայ էվլէրինի ալը ալը զիյարէթ էտիպ՝ իճապ էտէն լուղումաթը թէտարիք իլէ տուա հէմ նասիհաթ էյլէտի, ճիւմլէ Եէնի Բէօյ Հայլարը քէնտինէ մէմնունիյէթիմիղի պէյան էտէրիղ :

ՀԱՊԻՊ ԱՃԷՄԵԱՆ

Իսթանպուլտան Պիր Տօքա եազըլմըշ տըր

Կէօնտէրտիլին Բահնիւմալարը նիզամի պիր սուրէթտէ ալըյօրըզ : Սէվկիւլիւ փէտէրի-

միզ անլէրի պիրէր պիրէր օգուր իտի: Սօն խաս թալըղընտա օն այ ալէտտէվամ գուլանտըղըմըզ պին պիր չարէլէրէ րաղմէն էղիյէթ չէքէր իքէն տալմա եաթաղընտա Բահնիւմայը օգուր, պիզլէրէ տէ իզարէ էտէր իտի:

ՏԻԿԻՆ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ

1929 ՍԵՆԵՍԻ

Կէչէն սէնէնին մուհիմ վազաալարը արասընտա էն մուհիմէրի Ամէրիգատա րէխին թէպտիլի վէ ինկիլթէրրատա թարիխտէ իքին՝ ճի տէֆա օլարազ ամէլէ ֆըրգասընն հիւքիւմէթի էլէ ալմասը օլտու: Հուվըր պիր միւհէնտիս օլուպ՝ էօմրիւնիւն պէօյիւք գըսմընը էվրօիատա վէ տիկէր մէմլէքէթլէրտէ կէչիւրմիւլ օլմասը քէնտինէ ամէլի պիր գըլմէթ վէրտի: Այնի գէմանտա ինկիլիզ էհալիսի ամէլէ ֆըրգասընը գուլվէթէ կէթիւրմէսիլէ սուլհ իչիւն օլան իւմիտ վէ թէչէպպիւս չօղալմըլ օլտու: Թարիխտէ իւք տէֆա օլարազ ինկիլթէրրա պաշ վէքիլի պիզզաթ Ամէրիգայա կէլտի վէ րէիս իւլէ եալընըզ վէ տօղրուտան կէօրիւշէրէ տօնանմալարըն վէ թէսլիհաթըն թահտիտի իչիւն մուհիմ էսասալար գօնուշտըլար:

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի Բուսիայը թանըրպ ալազայա կիրտի վէ սէֆիւրլէր եօլլատըլար: Այնի գէմանտա Մըսըրըն իսթիգալիւնէ պիր ատըմ տահա ալըպ Իրազ վէ Հինտիսթանա տախի իսթիգալիլէթ վէրէնէքլէրինի վատ էլլէտիլէր: Ինկիլթէրրա գըալը աղըր խաս թալըզ կէչիւրպ՝ մուհիմ ամէլիյաթ իլէ կէօքսիւնտէն ճիրահէթ ալընտը վէ շիֆա պուլտու:

1929ին պէօյիւք վազաալարը արասընտա Վաթիգան մէսէլէսի տախի հալլ օլունտու: 50 սէնէտէն պէրրու փափանըն ճիսմանի գուլվէթի էլինտէն ալընըպ պիւթիւն արաղի վէ էմլաքը Իթայիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան զապթ օլունմուշ իտի: Վաթիգան պունա գարչը փրօթէսթօ էտիպ՝ հիչ պիր վազթ Իթայիա գըալընը թանըմաղ իտի: Մուսօլիւնի օնուն տախի եօլունը պուլտու: Պունտա փափանըն իսթէտիլի ճիսմանի հիւքմտար հալլնտէ թանըմասը իտի, էօյլէնէ թանըլըպ Վաթիգանը փափա հիւքիւմէթի հալլնէ գօյտուլար: Բօմա տախիլինտէ իքի գըալ վար տըր: Պիրի պիւթիւն Իթայիանըն, օլ պիրի Վաթիգանըն գըալը տըր:

Ախէր պիր մուհիմ վազաա Ալամանիանըն թաղմինաթ պօրճընըն սըրալանմասը իտի: Պու

մէսէլէ Ամէրիգա էրպապ ը մալիյունընտան եունկ վէ Մօրկան կիպի զաթլար իտարէսինտէ փարիզտէ թէչքիլ օլունան պիր գօմօսիօնա իհալէ օլունտու, վէ պօրճըն մըզտարընը թային էտիպ՝ Ժինէլտէ թէչսիս էտիլէնէք պիր պանգա վասըթասը իլէ պու փարա, եանի 8000 միլիօն տօլար պօրճ սէնէտլէրի հալլնտէ փիսցատա սաթըլաճազ վէ Ալամանիա մալիյէսի էն նէպի գօնթրօլը ալթընտա օլմայաճազ, ատէթա պիր հիւքիւմէթ պօրճը օլաճազ տըր: Պէօյլէլիք իլէ հէմ Ալամանիանըն չէրէֆի գուրթուլտու, հէմ տէ թաղմինաթ էմին պիր էսասա գօնուլտու:

Փրանսըղլար իչիւն 1929 սէնէսի փէք միւշքիլ վէ մուհիմ պիր սէնէ իտի: Էլվէլա Մարօգտաքի իսեանը պաստըրմազ իչիւն փէք պէօյիւք մասրաֆ վէ Ֆէտաքեարլըզ էլլէտիլէր: Մուլաֆֆազ օլուպ՝ ասը սուլթանը Մատապիսկար ատասընա սիւրկիւն էլլէտիլէր: Փուէն գարէ մալիյէյի տիւզէլտիպ՝ Փրանսըն գըլմէթինի սաղիթ էթտիքտէն սօնրա էն միւշքիլ իչի, եանի Ամէրիգայա պօրճը տախի մէճլիսէ թաստըզ էթտիլտի: Պու տախի պէօյիւք մուլաֆֆադիլէթ իտի: Փրանսատա հիւքիւմէթի իտարէ էթմէք հէր եէրտէն զիյատէ կիւն տիւր, չիւնքի միլլէթ մէճլիսինտէ էն էօթէ ուն գօմմիւնիսթլէրտէն պաշլայարազ էն չէտիտ գըալիլէթ թարաֆտարընա գասար վար տըր վէ հիչ պիրի պէօյիւք էքսէրիլէթ թէչքիլ էթմէք:

Փրանսըղլար սէնէ սօնունա տօղրու էն գուլվէթի ատէմլէրինտէն իքիսինի զայպ էլլէտիլէր: Հարպ ը ումուհիտէ տիւնեա օրտուլարընը գօմանտա էտէն Փօշ վէ Փրանսա պաշ վէքիլի օլուպ՝ սէպաթ վէ ճէսարէթի իլէ վաթանը գուրթարան Գլէմանսօ վէֆաթ էլլէտիլէր:

Ալամանիա մուլաֆֆազ պիր սէնէ կէչիւրտի: Մուգթէտի իսարիճիլէ նազըրը Շթրէգմէնին զայրէթի իլէ ճէմիլէթ ի Ագվամտա վէ տիւնեատա մուհիմ պիր մէվզի ալըպ՝ հարպըն Ալմանիա իւզէրինէ գօյտուղու մէղէլլէթլէրտէն պիրէր պիրէր անը գուրթարտը: Արապիլէրինի էննէպի իշղալընտան սայքի գուրգիլէրինի էննէպի իշղալընտան սայքի գուրգիլէրտէ ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա իլէ րէգապէթ էտիյօր: Աթլանթիքտէ էն չափուք կիտէն վափօրը եափըպ՝ րէգօր գազանտը: Միլլիճլէլէր թարաֆընտան ճիւհիւրիլէթէ գարչը եափըլան

հէր թէ՛ չպահուիլ ի պիտի էլէտի վէ սապիթ պիր ճիւղհիւրիյէթ տէվամ էտէճէք տիր: Եւ զըդ քի էն գըյմէթլի ատէմլէրի Շթրէզմէն վա- զըթսըզ վէֆաթ էլէտի:

Բուսիւ հայա պէօյիւք թէճրիւպէյի տէ- վամ էտիյօր, զըրաւթը, չիֆթճիլիյի պիւս- պիւթիւն գօմմիւնիսթ ուսուլընա թապի էտիպ՝ չիֆթլիքլէրի միլլէթ, հիւքիւմէթ մալի էթմէ- յէ չալըչըյօր: Պու պապտէ կիւճիւքլէրէ թէ- սատըֆ էլէտի, վէ էհալի զախիւրէյի հիւքիւ- մէթէ վէրմէյիպ՝ սաղաւաթը վէ պիր պիրի- նէ երւքսէք ֆիյէթլէ սաթտըլար: Պուստան Գուլակ տէնիլէն զէնկիւն քէօյիւքլէր մէյտանա կէլտի վէ հիւքիւմէթէ գարչը իշլէտիլէր: Հիւ- քիւմէթ օնլարը չիտտէթլէ պաստըրտը: Պու կիւն Բուսիւտա մաքիւնալար, ֆապրիզալար կիւն կիւնէ չօղալըյօր վէ իւտիլիք պէլասը գալ տըրըլըյօր: Այնի զէմանտա էնէպի սէրմայէ- սի տալի մէմլէքէթէ կիրիյօր: Բուսիւ Ձին ի- լէ օլան մէսէլէյի սիւրահ իլէ հալլ էթմէյէ մէճ- պուր օլտու: Շարգի Մանչուրիա շմէնտըֆէ- րինտէքի գօնթրօլ հաղգընը Ձին ինքեար էտիպ՝ Բուսլարը հապս էլլէտի իտի: Շմէնտըֆէր Բուս փարասը իլէ եափըլմըլ տըր վէ Վլատիվօսթօգա գըսսա եօլ տըր: Էնճամ Բուսլար հիւճմ էտիպ պիր գաչ շէհրիլէր զապթ էլլէտիլէր: Ձին օր- տուսը տաղըլըպ՝ Բուսլարըն շարթլարընը Մուզտէնտէ գապուլ էլլէտիլէր: Պէօյլէճէ 1929 սէնէսի զանսըզ կէշմէտի:

1929 սէնէսիինն ախէր գանլը պիր քէօչէսի տէ Պաղէստին օլտու: Ինկիլթէրրա հիմայէսի ալթընա տիւչէն պու գըթատա Եէհուտիլէրէ պիւր միլլի եուրտ եափմաղըլը Պալֆուր իլան էլլէմիլ իտի: Պու պէյաննամէ զաթէն օրանըն եէրլի Արապլարընը ասապիլէշտիւրմիլ վէ պու իքի անասըր արասընտա կէրկիւնիք պաշլատը իտի: Իսլամլար զըլլիանա կէլիպ՝ ալաղա գալգ տըլար վէ պիր գաչ կիւն Երուսաղէմտէ վէ Պա- ղէսթինին հէր թարաֆընտա Եէհուտիլէրէ հիւճմ էտիպ՝ գըթալ վէ եաղմայա վէ էվլէրի- նի եաղմաղա պաշլատըլար: Ինկիլթիլէր ասքէր եէթիլշտիլիպ՝ գըթալըն էօնիւնիւ ալանա գա- տար 3-400 ատէմ թէլէֆ օլտու վէ պիր չօգ եաղմա օլտու: Թէհլիքէնին էօնիւ ալընտը իսէ տէ Իսլամ էհալի հալա պօյգօթ վէ խուսուլմէթ- տէ տէվամ էտիյօր: Պու վազաա Սիւրիայա, շէօլէ վէ Իսլամ մէմլէքէթլէրինէ սիրաէթ էթ- մէք թէհլիքէսի վար իտի իսէ տէ պու սըրա- տա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանըն մէնֆաաթը

պիրլէշմիլ օլտու վէ գուլվէթլի էլլէր իլէ իւ- թիշալը պաստըրտըլար:

Պաղգանլարտա ասայիլ հալա թէգարրուր էթմէտի: Եունանիսթան Վէնիզէյօս իտարէսի ալթընտա էփէյի թէրազըր էտիպ՝ կէրէք մու- հաճիլէրին եէրլէշտիլիւմէք իշի վէ կէրէք տիւնեա իլէ թիճարէթ իշլէրի իլէրի կիթտի ի- սէ տէ Թիւրքիա իլէ արալարընտաքի մէսէլէլէր հալլ օլունամատը:

1929տա Թիւրքիատա Քիւրտլէր իլէ մէս- քիւն շարգ վիլայէթլէրինտէ իսեան վէ գըթալ էքսիք օլմատը: Քիւրտլէր թէմամէն պաստը- րըլմըլ տէյիլ տիր: Այնի զէմանտա հէր նէ գա- տար էնգարէտէ եէնիլիքլէր տէվամ էտիյօր ի- սէ տէ հիւքիւմէթ էվլէլէրի միւսթէպիտ հիւ- քիւմէթ տիր: Մէպուսան ինթիսապը, գատըն- լարըն աղատըլը, իշյ վէրմէլէրի, ճիւղհիւ- րիյէթ, մաթպուլաթ հիւրրիյէթի սալթ սէօգտէ գալան շէլլէր տիր:

Աղգային տալիլէտէ 1929 սէնէսի էվլէլէրի- լէրտէն փէք չօգ ճիհէթլէրճէ տահա մուվաֆ- ֆադ վէ փարլադ օլմուլ տըր: Հայաստան հա- զըր իտարէ ալթընտա խարիճի զաիլէլէրտէն սալիմ օլուպ՝ օրտու, հարպ, գալլա, նիզա եէ- րինէ սալթ տախիլի իմարաթ վէ թէրազըլայ սալ էլլէմիլ տիր: Եէնի մէքթէպլէր աշըլըյօր, եէնի արաղիլէր իմար օլույօր վէ գանալլար եափըլըյօր: Մուկուվա հիւքիւմէթի սէնէվի 13 միլիօն տօլար կիպի պիր մէպլաղ թախսիս էյ- լէմիլ տիր: Գօմշուլար իլէ ալազա տախի փէք խօշ վէ նիզասըզ տըր:

Գաղուլթլար իշինտէ էն բահաթ կէչինէն Սիւրիա գաղթականլարը տըր: Եէրլի հիւքիւ- մէթ վէ էհալիյի վէ օրայը հիմայէ էտէն Ֆրան- սայը ասապիլէշտիլէն կուսակցական վէ սիյա- սի հարաքէթլէրտէն քեամիլէն վաղ կէչիլմիլ, օլսա իտի էմին իզ քի պիշարէ գաղթականլար տահա զիյատէ բահաթ օլուրլար իտի: Մաթթէէ սիւֆ պու կիպի միւնասիպէթսիլլիք վէ գարը- չըզըլըլար Սիւրիա, Մըսըր, Եունանիսթան վէ հաթթա Ֆրանսատա պիլէ էքսիք օլմատը:

Սիւրիա վէ Եունանիսթան գաղթականլա- րընտան էփէյի պիր սայը ձէնուպի Ամէրիգայա հիճրէթ էլլէտի: Հայաստան փէք աղ պիր սա- յը գապուլ օլունտու: Եէնի Արապքիւր, Եէնի Մա լաթիւ, Եէնի Խարրուլթ կիպի թէ՛ չպահուիլ մուհիմա ատըմլար ալտըլար: Հաճընլըլար պիր գաչ մուհիմա հէմշէհրիլէրինն հիմմէթի իլէ

Պէյրուի չէզալիսինտէ պիր մահալ թէտարիքի-
նէ թէչէպպիւս էյլէտիլէր:

Ուլում վէ սանաաթլար ճիհէթինտէ տիւնեա
1929տա պէօյիւք ատըմլար ալտը: Ամէրիգա իւլէ
էվրօփա արաւընտա տօղրուտան թէլսիզ թէլէ-
ֆօն խաթթլարը թէէսիս օլունտու, թէյյարէ ի-
լէ նիզամի եօլնուլուզ խաթթլարը թէէսիս օլու-
նուլ՝ Ամէրիգա վէ էվրօփատա ատէթա շմէն-
տըֆէր վէ վափօր կիպի պիլէթլէր քէսիլիյօր:
Պիր Ալաման Զէփլին իլէ իւլ Հաֆթատա տիւն-
եայը տէվր էյլէտի: Պէօյիւք ովկիանոսլար իւ-
զէրինտէն վէ Սիպէրիանըն հուտուտալ արա-
զիլէրինտէն էմնիյէթ իլէ կէչիպ տիւնեա սէյ-
եահաթը իչիւն եէնի պիր մէյտան աչտը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Վեր. Մ. Կ. փափազեան Դեկտ. 14տէ Նիւ
Եօրպտան Պէրէնկէրիա վափօրըյլա ինկիլիթէր-
րայա միւթէվէճճիհէն հարաքէթ էթմիլ տիր:
Միւմարիլէյհ Աւետարանչական մէրպուլ տէ-
յիլ իսէ տէ Ֆրանսայը, Եունանիսթանը վէ
Սիւրիայը զիյարէթ էտէրէք օրալարտաքի Հայ
գաղթականլարը թէյլիյէ էտէճէք տիր:— Ըէ-
նուպի Ամէրիգատա էվէյի էրմէնի գաղթական-
լար թօփլանմըլ տըր: Պու քէրրէ Վեր. Հայկ
Ատատուրեան Հայ Աւետարանչական վէ Պօր-
տըն մուլսթէլիֆ Գառնսէլի թարաֆընտան օ-
րայա 4-5 այ իչիւն պիր միւլէչչիւր մազամըն-
տա իրսալ օլունտույօր: Պուէնօս Այրէս վէ էթ-
րաֆընտա պուլունան Հայ Աւետարանական պի-
րատէրլէրի թէչիլիզ վէ թէչիլ էյլէմէյէ չալը-
չաճազ տըր: Միւմարիլէյհ Դեկտ. 14տէ Նիւ
Եօրպտան հարաքէթ էյլէմիլ տիր: Դեկտ. 13տէ
Նիւ Եօրպտան Հայ Աւետ. քիլիսէսինտէ Վեր. Ա.
տատուրեան իչիւն պիր էլլէտա խըտմէթի իճ-
րա էտիլիլ տիր:— Դեկտ. 2, Տօգ. 3. Բէճէպ-
եանըն քէրիմէսի Օր. Լիլի իլէ Պրն. Հ. Պէզիր-
եանըն նիքեհաճը Նիւ Եօրպտան Հայ Աւետ. քիլի-
սէսինտէ Վեր. Հայկ Ատատուրեան էլլիյլէ իճ-
րա էտիլմիլ տիր:— Մր. Ալպէրթ Թէլֆէեան
Դալիֆօրնիայա օլան զիյարէթինտէն սալիմէն
ալիտէթ էյլէմիլ տիր:— Դեկտ. 11տէ Մր. Սի-
մօն վէ Տիկին Թէչլիմ (Տօգ. Նազգաչեանըն
քէրիմէսի) Գօստիքեանա պիր զըզ էվլատ տօղ-
մուլ տըր:— Մարուֆ էրմէնի րէսսամ Մր.
Յուլսէփ Փիւլման պու քէրրէ Կրէնտ Սէնթրէլ
Արթ Կէլիրիտէ ամմէյէ իպրազ էտիլէն րէսմէր
արասընտա քէնտինին էսէրի օլան «Հուլէն իվ-
նիմիլ Գամզ» (Ալչամ Եազլաչտըղընտա) նամ

րէսմի էն էյիսի տէյու թադտիր օլունարազ
\$500.00 միւքեհաֆաթ ալմըլ տըր:— Պրուքչայր,
Թէքսաստա թէմէքքիւն էյլէյէն Վեր. Թ. Յ.
Բէնտիկեան 90 սիննինտէ օլարազ Նոյ. 26տա
վէ զէվճէսի 69 սիննինտէ օլարազ Նոյ. 27տէ
վէֆաթ էթմիլէր տիր: Ըէնաղէ ալալլարը Նոյ.
28տէ քէրիմէլէրի Տիկ. Զահիմէն խանէսինտէ
իճրա էտիլմիլ տիր:

ՍԵՊՏ. 1ՏԷՆ ԴԵԿՏ. ՅԼՏԵՐ ԲԱՀՆԻԻՄԱՅԱ ԻԱՆԷ ԷՏԷՆԼԷՐ

Մր. Գ. Սիւլասլեան (Ալպանի) \$20, Մր.
Կ. Կէրթմէնեան (Լօս Անկէլէս) 100, Մր. Յ.
Փիլիպոսեան (Փասատինա) 100, Մարաչտաքի
Կիրակի Մէքթէպի չակիրալէրի 10, Թէլֆէեան
պիրատէրլէր 100, Մր. Ճօն Պօյաճեան 150, Մր.
Գ. Գարաեան 25, Բէչիլեան պիրատէրլէր 50,
Մր. Միհրան Նուրճեան 50, Մր. Ստ. Փիլի-
պոսեան 100, Վեր. Ս. Տէվրեան 25, Մր. Եսա-
յի Դրիգորեան 25, Մր. Մուսա Յ. Դրիգոր-
եան 25, Մր. Մուսա Գ. Դրիգորեան 25, Տօգ.
Մ. Յուլսէփեան 20, Դրիգորեան պիրատէրլէր
100, Մր. Տ. Սարգիսեան 100, Տօգ. Նչան Փա-
չաւան 100:

ԲԱՀՆԻԻՄԱ ԻԶՏԱ ԷՏԷՆԼԷՐ

Ն. Գուճրուեան (Պրայթըն) 1, Սիւլէհեան
պիրատէրլէր (Ուէյվրի) 1, Մուսա Գօֆին Գը-
րիգորեան (Նիւ Եօրպ) 2, Տիկին Կ. Կէրթմէն-
եան (Փասատինա) 4, Մ. Ա. Կիւլէսէրեան (Շի-
գալիօ) 1, Ս. Պիւլպիւլեան (Օպընտէյլ) 7, Ա-
ռաքիլ Զօպեան 1, Տիկ. Կ. Ըննանեան 1, Տիկ.
Մէլքիսէթեան (Օպէնտ) 1, Տիկ. Մ. Մարտիկ-
եան (Ըէրդի Սիթի) 1, Սուհա Սիւլէհեան (Բէյմ
պիրի) 2, Բ. Պալլըճեան (Փիլա.) 1:

ՃԱՐԳԻԼ ՄԱԳՍԷՏԼԷՐԷ ԻԱՆԷ ԷՏԷՆԼԷՐ

Մամլիքէյն

Արթուր Եէթիմեան (Նիւ Պրիթըն) \$2, Ն.
Աթթարեանըն չօճուզլարը (Լօս Անկէլէս) 2,
Տիկ. Զ. Հասէսեան 5, Ն. Աթթարեան վէ իւլ
րէֆիզլէրի (Լօս Անկէլէս) 4, Պիր վալիտէ Մը-
նունդ Հէտիյէսի տէյու 5:

Եուհաննիսթան (Եէմի Եէմիլիֆ) վէրէմիլիթիմէ

Պիր վալիտէ Մնունդ Հէտիյէսի մազամըն-
տա \$5:

Ամալար Մէֆթէպիմէ

Տիկ. Ճ. Լ. Նազարեան (Ութրթաուս) \$10:

ՐԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ 1929 ՍԷՆԷՍԻ ՖԻՀՐԻՍԹԻ

Ա.

Անամ տէյիլ ամմա 22, Աֆղանիստան 26, Ասըլար 59, Ատմ էօլիսըսէ քէֆրաք Եառայանա՞ց մը 100, Աթինա-տան մէֆրուպ 104, Ամէրիգա Էրմէնիլէրինէ պիր տալէթ 163, Այնքայնըն Ալլահը 146, Ալլահ հազգընտա մալիւ-մաք 148, Աննէմէ մէֆրուպ 169, Անայիպ պիր մաֆինա 181, Ամէրիգատա Հայ Աւետ. Միութիւն 195, Ալլահը քէմնիտ Էքմէֆ 196, Արժէնքիւնտէն 262, 280, Աւետա-րանչականըն Գարսուզարը 292, Աֆէրին Բի՞մէ 339, Ա-ւետարանչականըն փարալարը 354, Ամէրիգըն Սիքիզըն-լարա 363, Ատմ ալլամազ 374, Արրահամ աղայա 377: Արենեգեր 403:

Գ.

Գրալ ձօրնըն տինի հայաքը 37, Գլասիֆ 37, Գուվլէթ մէնպարմըզ 85, Գործնական քրիստիանըզ 211, Գէորգ աղա Ագատեան 219, Գանատլարը վար 258, Գալանլար 340:

Դ.

Դաւանանֆ 145, Դպրոցատէր Տիկնանց Ընկերութիւն 346:

Ե.

Եալան սէօյլէմէֆ ճաիգ օլապիլի՞ր մի 81, Եէնի մու-հանէրաք Գանուրը 107, Եէնի տօղուս միւնիգէսի 113, Եէհուտի տինի վէ Եէհուտիլիֆ 259, Եսէմիթի միլէթ պաղչէսի 342, Եղիւէ Արֆ Եպիս. Դուրեան 362, Երուսա-ղէմտէն խապէրլէր 408:

Զ.

Զօյրէմէմէտիֆ 101, Էրմէնիին զքըն Եանմազ 149, Էօլիւմ տէյիլ Ալլահըն Էօփիւսիւ 179, Էրմէնի Բիլիսէսի-նին վազիֆէսի 229, Էջմիածինին Գերագոյն հարհուրդը-նըն քըլաքերականը 299, Էօմրին մէզմուրը 404, Էրմէնի խալընըլար 406:

Թ.

Թիւրֆ վէ Աֆղան իսլահաքը 10, Թէվպէնին Էն միւ-նասպ վագքը 68, Թէվպէֆաքըն տուսը 69, Թիւննար-լարմըզ 167, Թամիրաք մէսէլէսի 187, Թօլըրէնս 229, Թարսուլալարըն փէրիստը 251, Թիւրֆիա ահվալը 266, Թէնրիպէլէրտէն Էյի սէօլլէր 324, 388, Թրֆախօսլըզըն տէվասը 332:

Ի.

Ինֆուլէնգայա գարօը իհթիյաք 27, Իւչիւննիւ քէն-

պիի 35, Իլֆ մահպուլուլըմ 54, Իրի քուզ 69 Ինքիպահ-նը ձիպսի Սմիթի 117, Իննիլի Գիլիսէլէրէն ճէ լուզուս վար տըր 131, Ինսան վէ օթօմօպիլ 169, Իսնէ մէսէլէսի 177, Ինկիլթէրրատա ինքիլսապ 201, Իֆի խաթիպլէր 216, Իլֆ հոստովանորդիմ 227, Իւմիտին Ալլահտա օլսըն 258, Իսլամ քէլիլիֆէսի 326:

Լ.

Լօս Անկէլէս վէ ճիվարընտա Հայլար 40, Լեռնեանըն (Փրօֆ. Լ.) ֆիթապը 89, Լօս Անկէլէս խապէրլէրի 90, Լօս Անկէլէստէ պիր մուհաֆէմէ 183, Լուտէր Սիմնեանըն իլթիրաը 187, Լինֆընըն իլահի խտարէյէ իթիմատը 346:

Ն.

Նումարպազըզ 57, Նալիտէ Էտիպ 106, Նուֆուրըն Էհնէմի 233, Նասթախանէտէ 296, Նալվէթ 388:

Ս.

Սէչէն սէնէ 6, Սիլիկիա կաթողիկոսլըզը 11, Սիւնահ հագիզի՞ մի խայա՞լի մի 65, Սիլիկիա կաթողիկոսլուզու վէ Երուսաղէմ փաթրիֆիլի 155, Սէօրմէֆ վար, կէօրմէֆ վար 323:

Հ.

Հանկիսի տահա մագպուլ 21, Հուվըր 25, Հալէպէ պիր գիյարէթ 72, Հայաստանեայց Եկեղեցիտէ իսլահաք 74, Հայաստան վէ Սիւրիա 85, Հագիգաքէն Րապպ քըլամ Էքմիէ տիր 97, Հայց. Եկեղեցիին իսլահը մէսէլէսի 121, 143, Հիսսիյաքա գափըլմայալըմ 122, Հայաստան-տա Գրիստիան Բիլիսէ 129, Հայլար իչիւն Ինկիլիզնէ պիր կազէրա 130, Հայաքըն սըրրը 133, Հիւսն ի րիգա վէ տօքլուզ 135, Հայ Աւետ. Գառնսիլ 164, Հայլարտա պազալարա ուլմազ խասսէսի 152, Հայաքըն հագիզի միյարը 179, Հայաքըն մուամմալարը 209, Հալա կէմիսի 294, 328, Հագգազը պիր Էլիւնիւմ 321, «ՀՕԿ» Եանի Հա-յաստանի Օգնութեան Կօմիտէ 345, «Հասպինա Ալլահ», Ալլահ պիզէ Բեաֆի 360, Հ. Բ. Ը. Միութիւնտան 363, Համահայկական Երիտասարդաց Երկսեռ Միութիւն 376, 395:

Ղ.

Ղարիպին հասրէթի 39:

Ճ.

Ճէնուպի Ամէրիգայա հիմրէթ մէսէլէսի 220, ձօրն Գլէմէնսօ 389:

Մ.

Մուհաննիլլէրիմիգ իչիւն փարա վա՞ր մը 10, Միհպէր միւպատէլէսի 67, Մէտէնիյէթ խասթալըզարը 70, Մօ-տըրնիզմ 73, 137, Մօտըրնիզմին փարզըն ճէվլէրի 103,

Մարեալ 306 118, Մինաս 2երագ 122, Մամէլթէյն խա-
թախանէսի բափօրքը 123, Մի Եկեղեցի 161, Մօտըննիզմ
Ֆընտամէնթէլիզմ միւսատեմէլէրի 184, Մէտէնիյէթ ճի-
նայէթլէրի 214, Մաբաւի Հայր. Միուքիւնընըն Պատգմ-
ժողովը 220, Մր. Ուիլեմ Հօրնալօրը 252, Մէքթուպ-
լարտան 267, 300, 332, 348, 380, 397, 411, Միւքէտէֆիթ
բուհ 290, Մուհաննիս գարտաւարըմըզըն մէսէլէլէրի 294,
Մր. Մագտոնալտ 331, Մէազգաթ կիւնլէրի 355, Մանէվի
անլարըմըզ 358, Միւքարէֆէնին վէրտիլի տէրալէր 369,
Մեծն Ներսէս Պարթու 378, Միւնիզէ Եափան մէզար 379:
Մ. Ամէրիզանըն Բէրագըզալ իմֆեսանը 409:

Յ.

Յարանուանութիւնլարըն կոչոււմը 49:

Ն.

Նոր Արաքիլի 42, Նօրվէնիալըլար արասընտա 58,
Նիւ Հէյվընը պիր զիյարէթ 140, Նիւ Եօրգ միւսլէրլէ-
րինտէն 180, Նիճիւն ալիագի հայաթա ինանըր ըմ 241,
Նիճիւն տինի հայաթա ինանըր ըմ 257, Նասըլ գուրթուլ-
տում 260, 277, Նիճիւն Բրիսթիան իմ 274, Նիւ Եօրգ
ճէլիլի 284, Նիճիւն Փրօքէսթանթըմ 290, Նիճիւն Բիթ-
Մուգատտէսին իլիամ ը իլահի օլուրընա ինանըրըմ 291,
Նիճիւն տուայա ինանըր ըմ 323, Նոր Արաքիլի 332, Նիւ
Եօրգ Էյալէթինտէ տինլէր 339, Նիճիւն Էօլմէմէլլիյէ
ինանըր ըմ 353, Նիւ Եօրգտա պիր ճիֆեսա 381, Նիճիւն
Եուվարլագ 391:

Շ.

Շէհիսլէրիմիզ 150, 164, Շիւպիտէ իսէն իլէրի կիթ
163, Շարգի ֆիլիսլէրին իթթիհատը 188, Շարգ ը գարի-
պէ սէյյահաթ 231, 249, 282, 297, 393, Շարգը զիյարէթ
263, 279, Շէֆէր խասթալըզը 293, Շնորհաւոր Մնունդ Եւ
Յայտնութիւն 401:

Ո.

Ուփագ տէֆէֆ ճէլլէրի տէյիլ Ալլահը 274, Որբլարըն
կիրակիսի 381, Ունուր-մայալըմ 404:

Ձ.

Ձին-Բուս մէսէլէսի 251, Ձինտէ իսլահաթ 266:

Պ.

1928տէ Էօլէն մէհուրլար 26, 1929ա գալանլար 27,
Պու կիւն Էրմէնիլէրին սայըսը 43, Պիր Հայ չօնազուն
մուվափֆազիյէթի 60, Պէօյիւֆ սէրմայլէր վէ միւլէսսէ-
սէլլէրի 75, Պէնտէն Եիւսէֆ Գայա 84, Պէյրուք ահվալը
89, Պետրոսըն գըյամը 99, Պէյրուքըն իզթիսատի հալը
119, Պէյրուքտան խապէրլէր 170, Պիր Բագտիթ 171,
Պաալպէֆտէ կիրակի Մէքթէպ գօնփէրանը 188, Պա՛լթը
մը, փլան մը 242, Պիր Պօլէվիլլէ օլան միւսագաթըմ
244, Պաղէստին մէսէլէսի 290, Պիզ չօնուզ իֆէն 298, Պիր

միւսահէպէ 300, Պիր

աա Բահնիւմա 370,

385, Պիր Երզնէրանկան 3/2, 1929 Սէնէսի:

Ս.

Սէսլի սինէմա 8, Սահարա չէօլիւնիւ իհես Էթմէֆ
Բէճէպպիւի 155, Սիյրէթ Բէվէրիւս Էտրիի՛ր մի 197,
Սգուլ ալ Բիլիմընտան խապէրլէր 203, Սիւրիատան խա-
պէրլէր 283, Սըհիյէզ գըսմը 299, Սիւրիա Հայ Աւետ.
Միուքիւնընըն ինքիմաը 344, Սիւրիատաֆի Էրմէնիլէրին
ահվալը 347, Սիւրիատա Հայ Աւետ. Միուքիւնըն պիր
բափօրքընտան 372:

Վ.

Վագթլարըմ սէնին Էլինտէ 1, Վարդանանց Մուհա-
րէպէսի 53. «Վար իմի» 133, Վէֆիյաթ 172, 188, 302,
Վալի Ճէլալ պէյ 329, Վէրիլէն ափվըզ, Ալընան ափվըզ
371:

Տ.

Տէօրթ տինլէրնէ հայաթըն մանասը 6, Տին վէ իլմ
19, Տէրոլլէր Եուվասը 24, Տիֆթաթօրլըզա տօղրու 41,
Տինին իհեսար 52, Տուրպիյն 87, Տօղրուլուզա Էթթըր
օլմագ 201, Տէլիլ օլմագլըզըն սըրրը 213, Տօգթօր Նէս-
պիթ 2էմպըս 218, Տէհէթրիլի պիր գազա 220, Տաիւս
աչըզ օլան գափու 243, Տօգուզ սէնթ օն սէնթ տիւֆֆեսն-
լարը 267, Տուխօպօրլար 301:

Բ.

Բահնիւմանըն գարիյուընա 12, Բահնիւմանըն ճէ-
րինին տէվալը 28, Բօմա մէսէլէսի 41, Բուսիատա տին
340, Բօմաթիզմ 357, Բահնիւմա 401:

Փ.

Փափանըն ճիսմանի սէլահիյէթի 50, Փէտէրիմ Էիմ-
տիյէտէֆ իւլէյօր 45, Փասատիմատա Հաճըն Հայր. Միու-
քիւնընըն փիֆնիֆի 204, Փրօֆ. Գրիգոր Ալգունի 236,
Փալէսթինտէ Էրմէնիլէր 246, Փարա վէ իննիլ 337:

Ք.

Քիլիսէ վէ ֆիլիսլէր 2, Քիւլ Էթրինէ հիւսն 4, Քիթ.
Մուգատտէսին իլիամլարը 5, 20, 36, 51, Քիլիսլէր 17,
Քիլիսէնին վագիֆէսի 33, Քուէյֆըրլար 35, Քրիստոսըն
իլիամը 67, Քաղաֆական կուսակցութիւնլէր 83, Քիլիսէ-
նէ Բէճէպպիւլէր 194, Քրիստիանլարըն տիրի պիր մէպ-
տէսի 196, Քրիստիանլըզ ճէ տիր 199, Քի՛մ Եարտըմ Է-
տէնէֆ 225, Քիլիսէնին սէլահիյէթի 229, Քակապա 295,
Քեամիլ մուհապպէթ 373, Քիլիսէ իթթիհատէ 385, Քի-
լիսէ Բալսսիսի 410:

Օ.

Օ պէնի գայըրըր 276, Օն կիւն պէյլիկիմ 275:

Ֆ.

Ֆամիլիա մէզպահը 56, Ֆաիտէլի պիր զիյարէթ 90,
Ֆլօրէնս Նայթիմէլլի 203, Ֆրանսըզ Թիւրք իթթիհատը
235, Ֆօրտըն ճէհատէթի 259, «Ֆուգադայա իննիլ վագ
օլունըր» 293, Ֆուրթունա վագթընտա իման 387: